

CANLLAWIAU'R ASB AR OFYNIION DEDDFWRIAETH HYLENDID BWYD

CYNNWYS

Adran		Tudalen
1	Cyflwyniad	2
2	Cefndir	3
3	Cwmpas	3-5
4	Gofynion Rheoliad 852/2004 – Cynhyrchwyr Sylfaenol	5
5	Cofrestru	5-6
6	Cymeradwyo	6-7
7	Gofynion hylendid penodol	7
8	Rheoli Diogelwch Bwyd	7
9	Canllawiau arferion da	8
10	Gorfodi	8-9
Atodiadau		
A	Y Rheoliadau Hylendid Bwyd a deddfwriaeth gysylltiedig	10-12
B	Ffynonellau cyngor a gwybodaeth	13-23
C	A yw darpariaethau Rheoliad 852/2004 yn berthnasol?	24-25
D	A yw darpariaethau Rheoliad 853/2004 hefyd yn berthnasol?	26-28
E	A oes angen cymeradwyaeth ar y busnes?	29-31
F	Darpariaethau sy'n ymwneud â chynhyrchu sylfaenol	33-47
G	Canllawiau cryno ar y darpariaethau sy'n berthnasol i fusnesau bwyd	48-64
H	Dehongliad yr ASB o dermau a ddefnyddir yn Rheoliadau'r UE	65-68
I	Mesurau gweithredu a throsiannol	69-71
J	Ffurflen gais ar gyfer cofrestru busnesau bwyd	72

CANLLAWIAU'R ASB AR OFYNIION DEDDFWRIAETH HYLENDID BWYD

1. Cyflwyniad

1.1 Mae deddfwriaeth hylendid bwyd wedi newid ers 1 Ionawr 2006. Mae Atodiad A yn rhoi manylion am reoliadau perthnasol yr UE a deddfwriaeth genedlaethol gysylltiedig. Mae angen y rheoliadau cenedlaethol i orfodi gofynion rheoliadau'r UE. Maent hefyd yn cynnwys rhai darpariaethau cenedlaethol y mae rheoliadau'r UE yn ein galluogi ni i'w gwneud.

1.2 Mae'r canllawiau hyn yn egluro'r gofynion cyfreithiol y mae'n rhaid i fusnesau bwyd gydymffurfio â nhw a dylid eu darllen gyda deddfwriaeth yr UE a'r ddeddfwriaeth genedlaethol a nodir yn Atodiad A. Mae'r Comisiwn Ewropeaidd hefyd wedi cynhyrchu canllawiau ar wahanol agweddau o'r ddeddfwriaeth. Mae'r manylion yn Atodiad B.

1.3 Er nad yw'r canllawiau hyn yn gyfreithiol rwymol, maent yn cynrychioli barn yr Asiantaeth ac wedi'u cyhoeddi er mwyn rhoi cyngor a gwybodaeth i fusnesau bwyd am y rheolau hylendid bwyd newydd. Ond dim ond y llysoedd all roi dehongliad terfynol o'r gyfraith.

1.4 Yn y canllawiau hyn, mae'r cyfeiriadau yn y ddeddfwriaeth wedi'u hamlygu **fel hyn**. Mae Atodiad B yn rhoi manylion am ffynonellau cyngor a gwybodaeth eraill a all eich helpu i gydymffurfio â'r gyfraith. Cofiwch y gall unrhyw gyfeiriadau gwefannau sydd yn y ddogfen hon, y rhai ar wefan yr ASB a gwefannau allanol, newid.

1.5 Os oes gennych unrhyw sylwadau ar y canllawiau hyn neu unrhyw gwestiynau amdanynt, cysylltwch â'r canlynol:

Cymru
Owen Davies, 029 2067 8915,
Owen.davies@foodstandards.gsi.gov.uk

Lloegr:
David Gray, 0207 276 8940,
david.gray@foodstandards.gsi.gov.uk

Yr Alban:
Jennifer Howie, 01224 285142,
jennifer.howie@foodstandards.gsi.gov.uk

Gogledd Iwerddon:
Louise Connolly, 028 9041 7741,
louise.connolly@foodstandards.gsi.gov.uk

2. Cefndir

2.1 Cynlluniwyd y ddeddfwriaeth newydd i:

- foderneiddio, cydgyfnerthu a symleiddio deddfwriaeth hylendid bwyd yr UE;
- gweithredu rheolaethau effeithiol a chymesur gydol y gadwyn fwyd, o gynhyrchu sylfaenol i werthu neu gyflenwi i'r defnyddiwr terfynol;
- canolbwyntio rheolaethau ar yr hyn sydd ei angen i ddiogelu iechyd y cyhoedd;
- egluro mai cyfrifoldeb pennaf gweithredwyr busnesau bwyd yw cynhyrchu bwyd yn ddiogel.

2.2 Mae gan y ddeddfwriaeth newydd nifer o ddarpariaethau sy'n berthnasol i wahanol fwydydd. Bydd y math(au) o fwydydd y mae busnesau'n eu trafod neu eu gwerthu yn penderfynu pa ofynion sy'n rhaid iddynt gydymffurfio â nhw.

2.3 Yn gyffredinol, mae Rheoliadau 852/2004 a 853/2004 yn nodi gofynion ar gyfer gweithredwyr busnesau bwyd. Mae Rheoliad 852/2004 yn berthnasol i bob busnes bwyd (yn cynnwys y rhai sy'n gweithredu ar lefel cynhyrchu sylfaenol). Mae Rheoliad 853/2004 yn berthnasol hefyd i rai busnesau bwyd sy'n trafod cynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid (gweler Atodiad D). Mae Rheoliad 854/2004 yn nodi gofynion ar gyfer rheolaethau swyddogol ar gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid ac felly'n nodi swyddogaethau'r rhai sy'n gorfodi'r darpariaethau.

2.4 Mae nifer o fesurau gweithredu a throsiannol manylach wedi'u mabwysiadu ar lefel Ewropeaidd. Pan fo'r rhain yn berthnasol i feysydd a drafodir yn y canllawiau hyn, caiff hyn ei amlygu gyda'r manylion wedi'u cynnwys yn Atodiad I.

3. Cwmpas

3.1 Pwy sy'n gorfod cydymffurfio â Rheoliadau'r UE?

Busnesau bwyd a gweithredwyr busnesau bwyd, yn unol â'r diffiniad ohonynt. Os nad yw'r diffiniadau yn berthnasol i unigolyn neu fusnes nid yw Rheoliadau'r UE yn berthnasol iddynt.

• ““Busnes bwyd” yw unrhyw fusnes, boed am elw neu beidio a boed yn gyhoeddus neu'n breifat, sy'n cyflawni unrhyw gam o'r broses o gynhyrchu, prosesu a dosbarthu bwyd.”

- “Gweithredwr busnes bwyd” yw’r person naturiol neu gyfreithiol sy’n gyfrifol am sicrhau bod gofynion cyfraith bwyd yn cael eu bodloni yn y busnes bwyd sydd dan eu rheolaeth.” (Erthygl 3.2 a 3.3 Rheoliad 178/2002).

Mae esboniad pellach o’r hyn y bwriadwyd ei gwmpasu yng **nghroniciad 9 Rheoliad 852/2004** sy’n datgan:

- “...dim ond lle yr ymgwymerir â gweithgarwch sy’n awgrymu rhywfaint o ddilyniant yn y gweithgareddau a rhywfaint o drefniadaeth y dylai rheolau’r Gymuned fod yn berthnasol.”

3.2 Beth sydd wedi’i eithrio?

- Unigolion neu grwpiau sy’n paratoi bwyd yn achlysurol ar gyfer digwyddiadau cymdeithasol neu i’w werthu mewn digwyddiadau elusennol.

Ond byddai’n rhaid i weithgareddau o’r fath fodloni gofynion cyfreithiol cyffredinol sy’n ymwneud â gosod bwyd anniogel ar y farchnad. Mae’r rhain wedi’u cynnwys yn Erthygl 14 Rheoliad 178/2002 y CE fel y’i gweithredwyd gan Reoliadau Bwyd Cyffredinol 2004.

3.3 Mae rhai gweithgareddau eraill wedi’u heithrio o Reoliadau’r UE:

- a) cynhyrchu sylfaenol at ddefnydd domestig preifat;
- b) paratoi, trafod neu storio bwyd yn y cartref i’w fwyta’n breifat yn y cartref;
- c) cynhyrchydd yn cyflenwi symiau bychain o gynhyrchion sylfaenol yn uniongyrchol i’r defnyddiwr terfynol neu i fusnesau manwerthu lleol sy’n cyflenwi’r defnyddiwr terfynol yn uniongyrchol;
- d) canolfannau casglu a thanerdai sy’n dod dan y diffiniad o fusnes bwyd am eu bod yn trafod deunydd amrwd i gynhyrchu gelatin neu golagen. **(Erthygl 1(2) Rheoliad 852/2004).**

3.4 Yn achos 3.3 c), mae’n rhaid i’r gweithgareddau hyn fodloni’r gofynion cyffredinol sy’n ymwneud â gosod bwyd anniogel ar y farchnad. Mae’r rhain wedi’u cynnwys yn Erthygl 14 Rheoliad 178/2002 y CE fel y’u gweithredwyd gan Reoliadau Bwyd Cyffredinol 2004. Yn achos wyau a gyflenwir yn unol â c), bydd Rheoliadau Wyau Heb eu Graddio (Hylendid) 1990¹ yn parhau yn berthnasol hefyd. Mae’r Rheoliadau hyn yn gwahardd y cynhyrchydd rhag gwerthu wyau heb eu graddio sydd wedi cracio yn uniongyrchol i’r defnyddiwr ar ei fferm ei hun, mewn marchnad gyhoeddus leol nac o ddrws i ddrws. Yn achos 3.3 d) mae’n rhaid i ganolfannau casglu a thanerdai sy’n cyflenwi deunyddiau crai ar gyfer cynhyrchu gelatin neu golagen gael eu hawdurdodi

¹ Yn yr Alban, cafodd y Rheoliadau hyn eu dirymu gan Reoliadau Hylendid Bwyd (yr Alban) (2005)

gan yr awdurdod bwyd lleol a bodloni rhai gofynion i atal halogiad. (Atodiad III, Adran XIV, Pennod I (5) ac Adran XV, Pennod I (5) Rheoliad 853/2004).

3.5 Mae Atodiad C yn cynnwys canllaw byr i weld a yw darpariaethau Rheoliad 852/2004 yn berthnasol. Mae Atodiad D yn ganllaw i weld a yw darpariaethau Rheoliad 853/2004 yn berthnasol hefyd. Efallai y bydd angen i fusnesau ddarllen yr Atodiadau hyn yng nghyd-destun eu holl weithgareddau i weld sut mae'r darpariaethau'n effeithio ar eu busnes cyfan. Mae Atodiad G yn crynhoi darpariaethau rheoliadau'r UE a'r ddeddfwriaeth genedlaethol sy'n berthnasol i wahanol fathau o fusnesau bwyd ac yn amlygu'r newidiadau mwyaf arwyddocaol o ofynion cyfreithiol cyfredol.

3.6 Mae Rheoliadau'r UE yn defnyddio rhai termau nad ydynt wedi'u diffinio yn Rheoliadau'r UE, ond sydd ag ystyr iddynt yn y rheoliadau hynny. Felly, ni allwn eu diffinio (a rhoi ystyr wahanol iddynt o bosib) mewn deddfwriaeth genedlaethol, na chynnig diffiniad pendant o'u hystyr mewn canllawiau. Fodd bynnag, gallwn nodi sut i ddehongli'r termau mewn sefyllfaoedd gwahanol. Mae'r dehongliadau hyn wedi'u nodi yn Atodiad H.

4. Gofynion Rheoliad 852/2004 – Cynhyrchwyr Sylfaenol

4.1 Dan Reoliad 852/2004, mae cynhyrchwyr sylfaenol yn gorfod dilyn gofynion gwahanol i fathau eraill o fusnesau bwyd. Mae ffermwr, pysgotwr neu heliwr anifeiliaid hela gwyllt yn 'gynhyrchwyr sylfaenol' (gweler Atodiad F am ddiffiniad llawn). Mae'r gofynion sy'n cwmpasu cynhyrchu sylfaenol wedi'u disgrifio yn Atodiad F. Mae'r darpariaethau sy'n berthnasol i **bob** busnes bwyd **arall** yn cael eu trafod yn fanylach isod.

5. Cofrestru

5.1 Mae'n rhaid i weithredwyr busnesau bwyd gofrestru eu busnesau (h.y. pob uned unigol o'u busnesau bwyd, sy'n cynnwys pantri adar hela a chanolfannau casglu) gyda'r awdurdod cymwys perthnasol (Erthygl 6 (2) Rheoliad 852/2004). Mae Adran 10 yn egluro pwy yw'r awdurdod hwn. Nid yw hyn yn berthnasol i fusnesau sydd angen cymeradwyaeth yn unig (Erthygl 6 (3) Rheoliad 852/2004) (gweler paragraff 6 ar gymeradwyaeth isod). Os yw busnes eisoes wedi cofrestru dan ddeddfwriaeth flaenorol ac na fu unrhyw newidiadau ers iddo gofrestru neu ers yr ymweliad diwethaf gan yr awdurdod cymwys, nid oes angen gweithredu pellach i gydymffurfio â'r gofyniad hwn.

5.2 Mae'n rhaid i weithredwyr busnesau bwyd gofrestru eu busnesau gyda'r awdurdod cymwys perthnasol o leiaf 28 diwrnod cyn i'r busnes ddechrau gweithredu. Mae Atodiad J yn cynnwys ffurflen gofrestru safonol ar gyfer gwneud hyn. Mae'n rhaid cwblhau ffurflen ar gyfer pob busnes a'i chyflwyno i'r awdurdod cymwys perthnasol. Wrth gofrestru, mae'n rhaid i weithredwyr busnesau bwyd ddarparu manylion llawn gweithgareddau'r busnes i'r awdurdod cymwys perthnasol. Ar ôl cofrestru eu busnes, mae'n rhaid i weithredwyr busnesau bwyd sicrhau eu bod yn hysbysu'r awdurdod cymwys am unrhyw newidiadau i fanylion a ddarparwyd eisoes e.e. newid i

weithredwr y busnes bwyd, newid i weithrediadau bwyd ac ati (**Erthygl 6 (2) Rheoliad 852/2004**). Dylid hysbysu'r awdurdod am wybodaeth o'r fath cyn gynted â phosib a ddim hwyrach na 28 diwrnod ar ôl i'r newid ddigwydd.

5.3 Efallai y bydd angen i fusnesau sy'n cyflawni nifer o weithgareddau gwahanol gael eu cofrestru ar gyfer rhai gweithgareddau a'u cymeradwyo ar gyfer gweithgareddau eraill. Pan fo angen cymeradwyaeth i gyflawni gweithgarwch, nid oes rhaid cofrestru'r gweithgarwch hwnnw hefyd. Enghraifft o hyn fyddai fferm laeth (cofrestru) sydd hefyd yn cynhyrchu cynhyrchion llaeth i'w gwerthu'n gyfan gwbl i'r defnyddiwr terfynol (cymeradwyaeth) ac sydd â siop ar y fferm (cofrestru). Gellir cyflwyno un cais i gwmpasu'r gweithgareddau sydd angen eu cofrestru. Mae Atodiad E yn cynnwys canllaw a fydd yn helpu i benderfynu beth sydd angen ei wneud – cofrestru a/neu cymeradwyo.

6. Cymeradwyaeth

6.1 Mae'n rhaid i fusnesau bwyd sy'n trafod bwyd sy'n deillio o anifeiliaid gael eu cymeradwyo gan yr awdurdod cymwys. Mae yna rai eithriadau i'r rheol hon. Mae Atodiad E yn cynnwys canllaw i weld a oes angen cymeradwyaeth ar eich busnes. Os oes angen cymeradwyaeth, nid oes rhaid cofrestru'r busnes hefyd. Bydd cymeradwyaeth newydd yn disodli unrhyw gymeradwyaeth gyfredol ac (yn y sector cig) unrhyw gymeradwyaeth a thrwyddedau gweithfeydd cig a roddwyd cyn 1 Ionawr 2006. Felly, os yw eich busnes wedi'i gymeradwyo eisoes neu fod ganddo drwydded gwaith cig, bydd angen ei ail-asesu am gymeradwyaeth dan y Rheoliadau newydd. Fodd bynnag, gallwch barhau i weithredu eich busnes nes bod yr awdurdod cymwys yn gwneud yr ailasesiad hwn. Os ydych yn cychwyn busnes newydd, mae angen i chi wneud cais am gymeradwyaeth i'r awdurdod cymwys perthnasol cyn y gallwch fasnachu. Mae Atodiad B yn cynnwys manylion cysylltu.

6.2 Os yw busnes yn:

- un sy'n cyflenwi helgig gwyllt i'r farchnad ddomestig yn unig; neu'n
- un sy'n torri cig i'w gyflenwi i fusnesau eraill, yn cynnwys arlwywyr, dros y trothwy "ymyol" a "lleol" (gweler Atodiad H am fanylion pellach); neu'n
- un sy'n cynhyrchu briwgig a pharatoadau cig i'r farchnad ddomestig; neu'n
- storfa oer na thrwyddedwyd o'r blaen
- busnes sy'n graddio neu'n pacio wyau

ac wedi'i gofrestru gyda'r awdurdod bwyd, mae angen ei gymeradwyo yn awr, gan yr ASB yn y ddau achos cyntaf a chan yr awdurdod bwyd yn y trydydd, pedwerydd a'r pumed achos, oni bai ei fod ar yr un safle â lladd-dy, gwaith torri neu fusnes trafod adar hela – os yw, mae angen cymeradwyaeth yr ASB hefyd. Disgwylir i'r broses o gymeradwyo'r holl fusnesau sy'n perthyn i'r categorïau hyn (gan yr ASB yn y ddau achos cyntaf) gymryd rhwng 12 a 18 mis, er bod gan fusnesau pacio wyau tan ddiwedd 2009 i gael eu cymeradwyo. Mae'n rhaid i fusnesau pacio wyau fodloni gofynion cyffredinol Atodiad II Rheoliad 852/2004.

6.3 Os yw busnes yn gweithgynhyrchu bwydydd sy'n cynnwys cynhyrchion sy'n deillio o blanhigion a chynhyrchion a broseswyd sy'n deillio o anifeiliaid, nid oes rhaid i'r gweithgynhyrchu fodloni gofynion Rheoliad 853/2004 (Erthygl 1(2) Rheoliad 853/2004 Nodwch fod 'prosesu' a 'chynhyrchion a broseswyd' wedi'u diffinio yn Erthygl 2(1)(m) a (o) Rheoliad 852/2004.). Nid oes rhaid i'r busnesau hynny gael cymeradwyaeth, ac nid oes rhaid iddynt roi marc adnabod ar y bwyd. Fodd bynnag, mae'n rhaid i gynhyrchion a broseswyd sy'n deillio o anifeiliaid a ddefnyddir i baratoi bwyd o'r fath fodloni gofynion penodol a chael eu prosesu mewn busnes cymeradwy.

6.4 **Mae mesurau trosiannol yn berthnasol. Gweler Atodiad I.**

7. Gofynion hylendid penodol

7.1 Mae Erthygl 4 (2) Rheoliad 852/2004 yn nodi bod rhaid i weithredwyr busnesau bwyd gydymffurfio, fel y bo'n briodol, gyda'r gofynion hylendid cyffredinol a nodwyd yn Atodiad II y Rheoliad. Gweler y canllawiau yn Atodiad B am fwy o gyngor ar oblygiadau hyn i'ch busnes bwyd. Bydd gofyn i chi hefyd gydymffurfio â gofynion perthnasol Rheoliad 853/2004 os ydych chi'n cynhyrchu cynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid (gweler Atodiadau D a G). Yn olaf, efallai bod rhai o ddarpariaethau ychwanegol penodol y Rheoliadau Hylendid Bwyd sydd wedi'u rhestru yn Atodiad A yn berthnasol i chi. Mae'r rhain yn ymwneud â:

- cludo llwythi o olewau neu frasterau hylif mewn llongau a chludo siwgr amrwd ar y môr (Rheoliad 29 ac Atodlen 3), (GI: Rheoliad 26 ac Atodlen 3)
- gofynion rheoli tymheredd (Rheoliad 30 ac Atodlen 4), (GI: Rheoliad 27 ac Atodlen 4)
- cynhyrchydd yn darparu cyflenwad uniongyrchol o symiau bychain o gig o ddofednod a lagomorffiaid a laddwyd ar y fferm (Rheoliad 31 ac Atodlen 5) (GI: Rheoliad 28 ac Atodlen 5) a
- chyfyngiadau ar werthu llaeth amrwd a fwriadwyd i'w yfed gan bobl (Rheoliad 32 ac Atodlen 6)(GI: Rheoliad 29 ac Atodlen 6).

7.2 Mae yna ofynion ynglŷn â meini prawf microbiolegol hefyd. Mae'r rhain wedi'u nodi yn Rheoliad (CE) 2073/2005 y Comisiwn ar feini prawf microbiolegol bwydydd. Roedd y rhain yn disodli'r gofynion blaenorol mewn Cyfarwyddebau hylendid sector benodol. Mae Atodiad B yn nodi ble mae cael gafael ar ganllawiau i Rheoliad (CE) 2073/2005 .

8. Rheoli Diogelwch Bwyd

8.1 Ac eithrio gweithgareddau ar lefel cynhyrchu sylfaenol, mae gofyn i weithredwyr busnesau bwyd roi gweithdrefnau ar waith i reoli diogelwch bwyd yn eu busnes. Mae Erthygl 5 (1) Rheoliad 852/2004 yn nodi bod rhaid seilio'r weithdrefn neu'r gweithdrefnau ar egwyddorion HACCP (Dadansoddi Peryglon a Phwynt Rheoli Critigol) a nodwyd yn Erthygl 5(2). Mae'r Erthygl wedi'i geirio'n hyblyg er mwyn nodi mai dim ond seilio'r gweithdrefnau ar yr

egwyddorion sy'n rhaid ei wneud. Nid yw'n cyfyngu gweithredwyr busnesau bwyd i weithredu system HACCP, os nad yw hyn yn briodol. Mae rhagor o wybodaeth ynglŷn â sut i gydymffurfio â'r gofyniad hwn yn y wybodaeth a restrwyd yn Atodiad B.

9. Canllawiau arferion da

Mae **Erthyglau 7-9 Rheoliad 852/2004** yn darparu ar gyfer datblygu canllawiau arferion da ym maes hylendid a gweithredu egwyddorion HACCP. Gall gweithredwyr busnesau bwyd ddefnyddio'r canllawiau hyn fel cymorth gwirfoddol i gydymffurfio â'u hobblygiadau dan y ddeddfwriaeth hylendid bwyd. Mae rhagor o wybodaeth am ganllawiau arferion da ar wefan yr ASB yn www.food.gov.uk/foodindustry/hygiene/goodpractice.

10. Gorfodi

10.1 Mae Rheoliad 5 y ddeddfwriaeth genedlaethol a restrir Atodiad A yn rhoi'r cyfrifoldeb o orfodi'r ddeddfwriaeth ar awdurdodau bwyd a'r Asiantaeth Safonau Bwyd. Mae'r cyfrifoldeb ar gyfer gorfodi mewn gwahanol fathau o fusnesau wedi'i nodi isod.

10.2 Cynhyrchwyr sylfaenol sy'n gorfod dilyn Rheoliad 852/2004 yn unig

Fel y nodwyd yn Atodiad F, mae'r cyfrifoldeb o orfodi'r ddeddfwriaeth ar lefel cynhyrchu sylfaenol yn dal dan drafodaeth.

10.3 Busnesau bwyd eraill sy'n gorfod dilyn Rheoliad 852/2004 yn unig

Awdurdodau bwyd fydd yn gyfrifol am orfodi.

10.4 Busnesau bwyd y mae Rheoliad 853/2004 yn berthnasol iddynt – busnesau cig

Ym Mhrydain

Mae Gwasanaeth Hylendid Cig (MHS) yr Asiantaeth Safonau Bwyd yn gyfrifol am orfodi mewn

- lladd-dai, gweithfeydd torri a busnesau trafod adar hela cymeradwy neu gymeradwy gydag amodau
- lladd-dai, gweithfeydd torri a busnesau trafod adar hela sy'n disgwyl cymeradwyaeth derfynol ac a oedd yn gweithredu gyda thrwydded dan y Rheoliadau Hylendid Cig ar ddiwedd 2005.

Mae'r MHS hefyd yn gyfrifol am orfodi mewn

- gweithfeydd cynhyrchion cig, briwrig, paratodau cig, cig a wahanwyd yn fecanyddol, storfeydd oer (h.y. lapio) neu fusnesau cyd-gynhyrchion bwydwydwy (h.y. stumogau, pledrennau a pherfedd wedi'u trin, brasterau anifeiliaid wedi'u rendro a chriwsion, gelatin a cholagen) sydd wedi'u lleoli ar yr un safle â lladd-dy, gwaith torri neu fusnes trafod adar hela cymeradwy.

Bydd awdurdodau bwyd yn gyfrifol am orfodi mewn

- storffeydd oer, busnesau ail-lapio a busnesau annibynnol cymeradwy sy'n cynhyrchu cynhyrchion cig, briwrig, paratodau cig, cig a wahanwyd yn fecanyddol, cyd-gynhyrchion cig bwytadwy ac mewn busnesau sydd wedi'u heithrio o gymeradwyaeth dan Reoliad 853/2004.

Bydd busnesau sy'n trosglwyddo o reolaeth awdurdod bwyd i reolaeth yr MHS yn gwneud hynny ar ôl cael eu cymeradwyo. Fodd bynnag, cafodd y gwaith o orfodi mewn storffeydd oer sy'n gweithredu gyda thrwydded o dan y Rheoliadau Hylendid Cig ar ddiwedd 2005 ei drosglwyddo i awdurdodau bwyd ar 1 Ionawr 2006.

Yng Ngogledd Iwerddon

Uned Iechyd Cyhoeddus Milfeddygol (VPHU) Gwasanaeth Milfeddygol DARD sy'n gwneud y gwaith gorfodi mewn lladd-dai, gweithfeydd torri a busnesau trafod adar hela ar ran ASB Gogledd Iwerddon.

VPHU hefyd sy'n gorfodi mewn busnesau briwrig, paratodau cig, cig a wahanwyd yn fecanyddol a storffeydd oer sydd ar yr un safle â lladd-dy, gwaith torri neu fusnes trafod adar hela cymeradwy.

Awdurdodau bwyd (Cynghorau Dosbarth) sy'n gyfrifol am orfodi mewn:

- Gweithfeydd briwrig, paratodau cig, cig a wahanwyd yn fecanyddol a storffeydd oer annibynnol cymeradwy;
- Busnesau cynhyrchion cig a chyd-gynhyrchion bwytadwy cymeradwy (annibynnol ac yn rhannu safle);
- Busnesau sydd wedi'u heithrio o gymeradwyaeth dan Reoliad 853/2004.

10.5 Busnesau bwyd eraill y mae Rheoliad 853/2004 yn berthnasol iddyn nhw

Mae awdurdodau bwyd yn gyfrifol am orfodi.

Yn achos busnesau cynhyrchu llaeth, Cyfarwyddiaeth Hylendid Llaeth Defa sy'n gyfrifol am orfodi yng Nghymru a Lloegr. Yn yr Alban, yr awdurdodau bwyd sy'n gyfrifol am fusnesau llaeth tra bod Cangen Sicrhau Ansawdd DARD yn gyfrifol am orfodi yng Ngogledd Iwerddon.

Yn achos cynhyrchu wyau, mae unedau cynhyrchu wyau'n cael eu hystyried fel cynhyrchu sylfaenol, ond unwaith mae'r wy yn gadael yr uned gynhyrchu a bod rhyw broses arall yn cael ei wneud iddo e.e. graddio a phacio, nid yw'r gwaith hwnnw'n gynhyrchu sylfaenol. Mae cynhyrchu wyau yn dod o dan Reoliad 852/2004 ac mae'r trefniadau gorfodi yr un fath ag ym mharagraff 10.2 uchod. Yng Nghymru, Lloegr a'r Alban, yr awdurdod bwyd sy'n gorfodi ym maes pacio wyau ac mae'n rhaid i'r canolfannau pacio wyau gael eu cymeradwyo gan awdurdodau bwyd. Yng Ngogledd Iwerddon, Cangen Sicrhau Ansawdd DARD sy'n gyfrifol am orfodi mewn unedau cynhyrchu wyau a chanolfannau pacio wyau.

**Y RHEOLIADAU HYLENDID BWYD A DEDDFWRIAETH GYSYLLTIEDIG
ARALL**

1. Rheoliadau'r UE yw:

- Rheoliad (CE) 852/2004 Senedd a Chyngor Ewrop ar hylendid bwydydd;
- Rheoliad (CE) 853/2004 Senedd a Chyngor Ewrop yn nodi rheolau hylendid penodol ar gyfer bwyd sy'n deillio o anifeiliaid; a
- Rheoliad (CE) 854/2004 Senedd a Chyngor Ewrop yn nodi rheolau penodol ar gyfer trefnu rheolaethau swyddogol ar gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid y bwriadwyd i'w bwyta gan bobl².

Cyhoeddwyd y rhain yng Nghyfnodolyn Swyddogol yr Undeb Ewropeaidd ar 30 Ebrill 2004, L139. Cyhoeddwyd fersiynau cywir yng Nghyfnodolyn Swyddogol yr Undeb Ewropeaidd ar 25 Mehefin 2004, L226.

2. Cyhoeddwyd nifer o fesurau manylach hefyd, yn cynnwys mesurau gweithredu a throsiannol. Y rhain yw:

² Diwygwyd y Rheoliad hwn gan Reoliad (CE) 882/2004 Senedd a Chyngor Ewrop ar reolaethau swyddogol i sicrhau cydymffurfiaeth â chyfraith bwyd anifeiliaid a bwyd, a rheolau iechyd a lles anifeiliaid.

- Rheoliad (CE) 1688/2005 y Comisiwn yn gweithredu Rheoliad (CE) 853/2004 Senedd a Chyngor Ewrop mewn perthynas â gwarantau arbennig ynglŷn â salmonela ar gyfer llwythi o rai mathau o gig ac wyau i'r Ffindir a Sweden;
- Rheoliad (CE) 2073/2005 y Comisiwn ar feini prawf microbiolegol bwydydd;
- Rheoliad (CE) 2074/2005 y Comisiwn yn nodi mesurau gweithredu ar gyfer rhai cynhyrchion dan Rheoliad (CE) 853/2004, ar gyfer trefnu rheolaethau swyddogol dan Rheoliadau (CE) 854/2004 a 882/2004, yn rhanddirymu Rheoliad (CE) 852/2004 ac yn diwygio Rheoliadau (CE) 853/2004 a 854/2004;
- Rheoliad (CE) 2075/2005 y Comisiwn yn nodi rheolau penodol ar gyfer rheolaethau swyddogol *Trichinella* mewn cig; a
- Rheoliad (CE) 2076/2005 y Comisiwn yn nodi trefniadau trosiannol ar gyfer gweithredu Rheoliadau (CE) 853/2004, (CE) 854/2004 a 882/2004 Senedd a Chyngor Ewrop ac yn diwygio Rheoliadau (CE) 853/2004 a 854/2004.

Cyhoeddwyd Rheoliad 1688/2005 yng Nghyfnodolyn Swyddogol yr Undeb Ewropeaidd (OJ) ar 15 Hydref 2005, L271. Cyhoeddwyd Rheoliadau 2073/2005, 2074/2005, 2075/2005 a 2076/2005 yn y Cyfnodolyn Swyddogol ar 22 Rhagfyr 2005, L 338.

Mae copïau pdf o'r Rheoliadau ar wefan yr Asiantaeth Safonau Bwyd yn:

www.food.gov.uk/foodindustry/regulation/europeleg/eufoodhygieneleg/

Mae copïau o'r Cyfnodolyn Swyddogol ar wefan yr Undeb Ewropeaidd yn:

www.europa.eu.int/eur-lex/lex/JOIndex.do?ihmlang=en

Nodwch nad yw'r Asiantaeth Safonau Bwyd yn gyfrifol am gynnwys gwefannau allanol.

3. Caiff y ddeddfwriaeth hon ei gweithredu yn y DU gan:

- Reoliadau Hylendid Bwyd (Cymru) 2006 (OS 2006/31 (W.5))
- Rheoliadau Hylendid Bwyd (Lloegr) 2006 (OS 2006/14)
- Rheoliadau Hylendid Bwyd (yr Alban) 2006 (SSI 2006/3)
- Rheoliadau Hylendid Bwyd (Gogledd Iwerddon) 2006 (SR 2006/3)

Mae copïau ar gael gan Swyddfa Gwybodaeth y Sector Cyhoeddus (OPSI). Gallwch gael copïau ar wefan yr OPSI yn:

www.opsi.gov.uk

4. Mae Rheoliadau'r UE a restrwyd uchod yn defnyddio diffiniadau a nodwyd yn:

- Rheoliad (CE) 178/2002 Senedd a Chyngor Ewrop ar 28 Ionawr 2002 yn nodi egwyddorion a gofynion cyffredinol cyfraith bwyd, yn sefydlu'r Awdurdod Diogelwch Bwyd Ewropeaidd ac yn nodi gweithdrefnau diogelwch bwyd.

Cyhoeddwyd y Rheoliad yng Nghyfnodolyn Swyddogol yr Undeb Ewropeaidd ar 1 Chwefror 2002, L031. Gallwch gael copïau ar wefan yr Undeb Ewropeaidd drwy glicio ar y cyswllt uchod.

FFYNONELLAU CYNGOR A GWYBODAETH

Mae'r Atodiad hwn yn cynnwys amrywiaeth o ffynonellau gwybodaeth a chyngor eraill ar gyfer y diwydiant, ymarferwyr gorfodi a sefydliadau gwirfoddol. Mae'r Atodiad wedi'i rannu fel a ganlyn:

1. Gwybodaeth gefndir
2. Canllawiau'r ASB i sectorau'r diwydiant bwyd
3. Pecynnau Rheoli Diogelwch Bwyd / HACCP i arlwywyr
4. Ffynonellau gwybodaeth eraill i fusnesau bach gan y Llywodraeth
5. Canllawiau'r Comisiwn Ewropeaidd ar Reoliadau 852/2004, 853/2004, ar HACCP a Mewnforion
6. Cod Ymarfer Cyfraith Bwyd statudol a'r Canllawiau Ymarfer sy'n cyd-fynd ag ef a ffynonellau cyngor eraill i ymarferwyr iechyd yr amgylchedd ac ymarferwyr gorfodi mewn awdurdodau iechyd porthladdoedd
7. Canllawiau i swyddogion gorfodi'r Gwasanaeth Hylendid Cig
8. Manylion am ymarferwyr gorfodi cyrff eraill
9. Ffynonellau gwybodaeth y Llywodraeth i ffermwyr, tyfwyr a chynhyrchwyr eraill
10. Sefydliadau a Chymdeithasau'r diwydiant
11. Canllawiau hylendid da i fusnesau a'r sector domestig
12. Ffynonellau gwybodaeth cyffredinol eraill

1. Gwybodaeth gefndir

Mae cefndir y ddeddfwriaeth newydd a chopïau o destunau'r UE ar wefan yr ASB yn:

www.food.gov.uk/foodindustry/regulation/europeleg/eufoodhygieneleg/

Mae gwybodaeth i fusnesau ac ymarferwyr gorfodi ar ffurf cwestiynau ac atebion ar y ddeddfwriaeth hylendid bwyd newydd ar y wefan:

www.food.gov.uk/foodindustry/hygiene/

Mae fersiwn electronig o Gyfnodolyn Swyddogol yr UE (sy'n cynnwys Rheoliadau mabwysiedig yr UE) ar wefan yr Undeb Ewropeaidd yn:

www.europa.eu.int/eur-lex/lex/JOIndex.do?ihmlang=en

2. Canllawiau'r ASB i sectorau'r diwydiant bwyd

Mae'r ASB wedi cynhyrchu'r canllawiau cyffredinol hyn a chanllawiau cryno sector benodol ar y ddeddfwriaeth newydd. Mae gan yr ASB hefyd ganllawiau ar hylendid bwyd a rheoliadau eraill i'r diwydiant cig, Rheoliad Meini Prawf Microbiolegol a mewnforion bwydydd nad ydynt yn deillio o

anifeiliaid. Mae cysylltiadau i gopïau electronig o'r canllawiau hyn ar wefan yr ASB yn:

<http://www.food.gov.uk/foodindustry/guidancenotes/foodguid/fhlguidance/>

Gellir cael mynediad syth i'r canllawiau hyn:

Cig:

www.food.gov.uk/foodindustry/meat/

Yn cynnwys canllawiau drafft, dyddiadur HACCP, anifeiliaid hela gwyllt a chyd-gynhyrchion bwydwy.

Rheoliad Meini Prawf Microbiolegol:

<http://www.food.gov.uk/foodindustry/regulation/europeleg/eufoodhygieneleg/microbiolreg>

Mewnforion bwyd anifeiliaid a bwyd nad yw'n deillio o anifeiliaid

Mae'r ddeddfwriaeth ynglŷn â'r meysydd uchod wedi newid ers 1 Ionawr 2006. Daeth Rheoliad 882/2004 y CE, *Rheoliad Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd* i rym yn Lloegr trwy Reoliadau Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd (Lloegr) 2006 (SI 2006/15) a deddfwriaeth gyfatebol yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon. Mae'r canllawiau hyn, ar ffurf cwestiwn ac ateb, yn helpu i egluro'r gofynion cyfreithiol ar gyfer busnesau fel y nodwyd yn rhan 3 y Rheoliadau hyn yn Lloegr:

<http://www.food.gov.uk/multimedia/pdfs/offcindustryguidancenote.pdf>

3. Pecynnau Rheoli Diogelwch Bwyd / HACCP i arlwywyr

Mae'r ddeddfwriaeth newydd yn ei gwneud hi'n ofynnol i bob busnes bwyd gael system rheoli diogelwch bwyd yn seiliedig ar egwyddorion HACCP. Mae'r ASB wedi datblygu pecynnau canllawiau er mwyn helpu arlwywyr i gydymffurfio.

Y rhain yw 'Safer food better business' yn Lloegr, 'Safe catering – your guide to HACCP' yng Ngogledd Iwerddon a 'Cooksafe' yn yr Alban.

Nodwch nad oes rhaid i fusnesau arlwyio ddewis y pecyn a ddatblygwyd gan awdurdod ASB eu gwlad; gallant ddewis unrhyw fodel arall.

Lloegr – ‘Safer food, better business’

Datblygwyd y pecyn hwn gan yr ASB mewn partneriaeth â busnesau arlwyio bach a thros 50 o awdurdodau lleol.

Os hoffech gael pecyn cysylltwch ag Adran Iechyd yr Amgylchedd eich awdurdod lleol neu Gyhoeddiadau'r ASB ar 0845 606 0667 neu e-bostiwch foodstandards@ecgroup.uk.com.

Gallwch weld y pecyn ar y wefan:

www.food.gov.uk/foodindustry/hygiene/sfbb/

Rydym wrthi'n datblygu pecyn i fanwerthwyr hefyd.

Yr Alban – ‘Cooksafe’

Mae ASB yr Alban wedi defnyddio arbenigedd y diwydiant bwyd yn cynnwys busnesau bach, awdurdodau lleol a Phwyllgor Cyngori ar Fwyd yr Alban i ddatblygu system yn seiliedig ar HACCP o'r enw 'CookSafe'. Dylai busnesau sydd am gael copi gysylltu â'u hawdurdod lleol neu gellir lawrlwytho copi o wefan yr ASB yn:

www.food.gov.uk/foodindustry/hygiene/cooksafe/

Cymru

Mae sawl awdurdod lleol wedi datblygu pecynnau canllawiau ar HACCP i arlwywyr ac mae ASB Cymru wedi annog yr awdurdodau i rannu'r rhain rhwng awdurdodau lleol Cymru. Dylai busnesau gysylltu ag Adran Iechyd yr Amgylchedd eu hawdurdod lleol am ragor o wybodaeth.

Gogledd Iwerddon – ‘Safe Catering – your guide to HACCP’

Yng Ngogledd Iwerddon, mae'r Asiantaeth wedi gweithio gydag awdurdodau lleol ac arlwywyr i gynhyrchu canllawiau i'r sector arlwyio - 'Safe Catering – your guide to HACCP'. Mae'r canllawiau, a ddatblygwyd a'u gwella dros nifer o flynyddoedd, yn cael eu hyrwyddo gan holl awdurdodau lleol Gogledd Iwerddon a'u derbyn yn eang gan y sector arlwyio. Mae'n fwriad diwygio'r canllawiau eto yn y dyfodol agos. Ffoniwch ASB Gogledd Iwerddon ar 028 9041 7700 i gael pecyn.

4. Ffynonellau gwybodaeth eraill i fusnesau bach gan y Llywodraeth

Y Gwasanaeth Busnesau Bach

www.sbs.gov.uk

ffôn: 020 7215 5000 (llinell ymholiadau'r Adran Masnach a Diwydiant)

Mae cyngor ymarferol i fusnes ar y wefan:

www.businesslink.gov.uk

5. Canllawiau'r Comisiwn Ewropeaidd ar Reoliadau 852/2004, 853/2004, ar HACCP a Mewnforion

Mae'r Comisiwn Ewropeaidd wedi cyhoeddi'r canllawiau canlynol.

Canllawiau HACCP – dogfen ar gyfer busnesau bwyd ac ymarferwyr gorfodi yw hon yn bennaf a'i nod yw rhoi canllawiau ar weithredu gweithdrefnau sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP ac ar hyblygrwydd mewn perthynas â gweithredu gweithdrefnau o'r fath, yn enwedig mewn busnesau bach. Gellir lawrlwytho copi o wefan yr UE ar:

http://europa.eu.int/comm/food/food/biosafety/hygienelegislation/guidance_doc_haccp_en.pdf

Canllawiau i Reoliad 852/2004 a Rheoliad 853/2004 - dwy ddogfen ar gyfer busnesau bwyd ac ymarferwyr gorfodi yw'r rhain yn bennaf gyda'r nod o roi canllawiau ar weithredu'r gofynion hylendid bwyd newydd a phynciau cysylltiedig. Gellir eu lawrlwytho o wefan yr UE ar:

http://europa.eu.int/comm/food/food/biosafety/hygienelegislation/guidance_doc_852-2004_en.pdf

ac o:

http://europa.eu.int/comm/food/food/biosafety/hygienelegislation/guidance_doc_853-2004_en.pdf

Canllawiau ar Fewnforion - dogfen ar gyfer awdurdodau cymwys a busnesau bwyd yr Aelod-wladwriaethau a thrydydd gwledydd yw hon yn bennaf a'i nod yw rhoi canllawiau ar rai cwestiynau allweddol mewn perthynas â gweithredu'r gofynion mewnforio hylendid bwyd newydd a phynciau cysylltiedig. Gellir ei lawrlwytho o wefan yr UE ar:

www.europa.eu.int/comm/food/international/trade/interpretation_imports.pdf

6. Cod Ymarfer Cyfraith Bwyd statudol a'r Canllawiau Ymarfer cysylltiedig a ffynonellau cyngor eraill i ymarferwyr iechyd yr amgylchedd ac ymarferwyr gorfodi mewn awdurdodau iechyd porthladdoedd

Cymru a Lloegr

Mae'r Cod Ymarfer Cyfraith Bwyd statudol a'r Canllawiau Ymarfer cysylltiedig wedi'u diwygio yng ngoleuni'r ddeddfwriaeth newydd.

Gellir cael copïau ohonynt ar wefan yr ASB yn:

www.food.gov.uk/enforcement/foodlaw/copenland

a

www.food.gov.uk/multimedia/pdfs/codeofpracticedraftwales.pdf

Mae Cod Ymarfer Cymru wrthi'n cael ei gyfieithu (dechrau Ebrill 2006) a bydd yn cael ei gyflwyno i Lywodraeth Cynulliad Cymru ar ddiwedd Ebrill.

Rhoddwyd cyhoeddusrwydd i'r rhain mewn llythyr i orfodwyr trwy'r Porth Gorfodi sydd ar:

www.food.gov.uk/multimedia/pdfs/enf_e_05_045.pdf.

Mae copïau caled o'r dogfennau uchod ar gael gan yr ASB trwy ffonio 020 7276 8455 neu 020 7276 8454, neu gan ASB Cymru ar 029 2067 8902.

Gallwch gysylltu â chyrrff cynrychioli iechyd yr amgylchedd / porthladdoedd hefyd:

Cydgysylltwyr Gwasanaethau Rheoleiddio Awdurdodau Lleol

www.lacors.gov.uk

ffôn: 020 7840 7200

Sefydliad Siartredig Iechyd yr Amgylchedd

www.cieh.org

ffôn: 020 7928 6006

ebost: e-bost: info@cieh.org

Sefydliad Siartredig Iechyd yr Amgylchedd Cymru-Wales

www.cieh-cymruwales.org

ffôn: 01766 810081

ebost: e-bost: ciehcymruwales@cieh.net <<mailto:ciehcymruwales@cieh.net>>

Cymdeithas Awdurdodau Porthladdoedd

www.apha.org.uk

ffôn: 08707 444505

ebost: e-bost: APHA@cieh.org.uk

Mae gwefan yr ASB yn cynnwys amrywiaeth eang o wybodaeth i ymarferwyr gorfodi. Mae cysylltiadau i'r wybodaeth hon ar y Porth Gorfodi:

www.food.gov.uk/enforcement/

Yr Alban

Mae Cod Ymarfer a Chanllawiau Ymarfer *drafft* yr Alban ar wefan yr ASB yn:

www.food.gov.uk/foodindustry/Consultations/consultscot/copscot2005

Gellir cael copïau caled o'r dogfennau uchod trwy ffonio Asiantaeth Safonau Bwyd yr Alban ar 01224 285118

Gallwch gysylltu â chyrrff cynrychioli iechyd yr amgylchedd hefyd:

Royal Environmental Health Institute of Scotland

www.rehis.org/

ffôn: 0131 225 6999

e-bost: e-bost: rehis@rehis.org.uk

Gogledd Iwerddon

Mae Cod Ymarfer a Chanllawiau Ymarfer *drafft* Gogledd Iwerddon ar wefan yr ASB yn:

<http://www.food.gov.uk/enforcement/foodlaw/copni>

7. Canllawiau i swyddogion gorfodi'r Gwasanaeth Hylendid Cig a Gwasanaeth Milfeddygol DARD

Cymru, Lloegr a'r Alban

Mae canllawiau ar gael yn Llawlyfr Rheolaethau Swyddogol y maes gorfodi. Gellir cael copi ar y wefan:

www.food.gov.uk/enforcement/meathyg/mhservice/

Gogledd Iwerddon

Disgwylir y bydd fersiwn cyfatebol o'r Llawlyfr Rheolaethau Swyddogol ar gyfer Gwasanaeth Milfeddygol DARD ar gael yn fuan ar wefan DARD

8. Manylion ymarferwyr gorfodi cyrff eraill

Wyau

Cyfarwyddiaeth Marchnata Wyau (EMI)

Mae gwybodaeth ar wefan EMI yn:

www.defra.gov.uk/foodrin/poultry/emi.htm

Mae gwybodaeth am Uned Wyau a Dofednod Adran yr Amgylchedd a Materion Gwledig Gweithrediaeth yr Alban ar:

www.scotland.gov.uk/Topics/Agriculture/Agricultural-Policy/LivestockAndLivestockProd/EggsAndPoultry/Enforcement

Llaeth

Cyfarwyddiaeth Hylendid Llaeth

www.defra.gov.uk/rds/dhi.htm

Ffôn: 01823 285540 e-bost: Ffôn: 01823 285540 e-bost:
dhi.taunton@defra.gsi.gov.uk

Yn yr Alban, mae'r gwaith cyfatebol yn cael ei wneud gan awdurdodau lleol.

9. Ffynonellau gwybodaeth y Llywodraeth i ffermwyr, tyfwyr a chynhyrchwyr eraill

Lloegr

I gael rhagor o wybodaeth gyffredinol am y rheoliadau hylendid bwyd fel maent yn berthnasol i gynhyrchwyr a thyfwyr, gweler y dudalen cwestiynau ac atebion ar wefan yr ASB:

<http://www.food.gov.uk/foodindustry/hygiene/haccpprimary/>

Gallwch ffonio'r ASB hefyd ar 020 7276 8972.

I gael rhagor o wybodaeth am y rheoliadau hylendid bwyd anifeiliaid ffoniwch yr ASB ar 020 7276 8469. Fel arall, ffoniwch linell gymorth Defra ar 08459 33 55 77 i gael gwybodaeth am yr holl reoliadau.

Mae taflen sy'n rhoi gwybodaeth gyffredinol i ffermwyr a thyfwyr am y ddeddfwriaeth hylendid bwyd anifeiliaid a bwyd newydd ar:

www.food.gov.uk/multimedia/pdfs/farmgrowhyg.pdf

Rheoliad Hylendid Bwyd Anifeiliaid y CE

Mae canllawiau i'w cael i fusnesau bwyd anifeiliaid sy'n gwneud, defnyddio neu farchnata bwyd anifeiliaid, sy'n nodi'r gofynion cofrestru a chymeradwyo o 1 Ionawr 2006. Mae'r rhain yn cynnwys y rhan fwyaf o ffermydd da byw (yn cynnwys ffermydd pysgod) ac mae ffermydd â'r sy'n tyfu, defnyddio neu werthu cynydu ar gyfer bwyd anifeiliaid hefyd yn dod dan ddarpariaethau

Rheoliad Hylendid Bwyd Anifeiliaid newydd y CE (183/2005). Mae Atodiad III Rheoliad 183/2005 yn cynnwys Cod ar fwydo anifeiliaid sy'n cynhyrchu bwyd.

Yr Alban

I gael rhagor o wybodaeth yn yr Alban ffoniwch ASB yr Alban ar 01224 285142 (ymholiadau bwyd) neu 01224 285138 (ymholiadau bwyd anifeiliaid).

Mae gwybodaeth amrywiol arall i ffermwyr a thyfwyr yn yr Alban ar wefan ASB yr Alban:

www.food.gov.uk/news/newsarchive/2005/nov/scothygleaf

Cymru

I gael rhagor o wybodaeth yng Nghymru, ffoniwch ASB Cymru ar 029 2067 8915 (ymholiadau bwyd) neu 029 2067 8908 (ymholiadau bwyd anifeiliaid).

Mae yna gysylltiadau i bynciau eraill o ddiddordeb i ffermwyr a thyfwyr ledled y DU ar wefan yr ASB yn:

<http://www.food.gov.uk/foodindustry/farmingfood/>

10. Sefydliadau a Chymdeithasau'r Diwydiant

Rydym wedi cynnwys rhestr o sefydliadau'r diwydiant a all ddarparu cymorth a gwybodaeth i fusnesau am y ddeddfwriaeth newydd fel mae'n berthnasol i'r sector diwydiant bwyd maent yn ei gynrychioli. Mae'r rhain yn cwmpasu amrywiaeth o sectorau, ond dylem bwysleisio nad yw'r rhestr yn gyflawn.

Cymdeithas Saethu a Chadwraeth Prydain

www.basc.org.uk

Gwasanaeth Diwydiant Wyau Prydain

www.britegg.co.uk

ffôn: 020 7808 9790

Cymdeithas Lletygarwch Prydain

www.bha-online.org.uk

ffôn: 0845 880 7744

ebost: info@bha.org.uk

Sefydliad Cadw Tafarn Prydain

www.bii.org

ffôn: 01276 684449

ebost: reception@bii.org

Cymdeithas Proseswyr Cig Prydain

www.bmpa.uk.com

ffôn: 020 7329 0776

info@bmpa.uk.com

Cyngor Dofednod Prydain

www.poultry.uk.com

ebost: white@poultry.uk.com

ffôn: 020 7202 4760

Consortiwm Manwerthu Prydain

www.brc.org.uk

ffôn: 020 7854 8900

Cymdeithas Brechdanau Prydain

www.sandwich.org.uk

ebost: admin@sandwich.org.uk

Cymdeithas Ymchwil Bwyd Campden a Chorleywood

www.campden.co.uk

ffôn: 01386 842000

Cymdeithas Bwyd wedi'i Oeri

www.chilledfood.org

ebost: cfa@chilledfood.org

Undeb Amaethwyr Cymru

www.fuw.org.uk/

Ffederasiwn Bwyd a Diod

www.fdf.org.uk

ffôn: 0207 836 2460

Ffederasiwn Bwyd a Diod (yr Alban)

www.sfdf.org.uk

ffôn: 0131 229 9415

Cymdeithas Trafnidiaeth Cludo Nwyddau

www.fta.co.uk

ffôn: 08717 112222

Cymdeithas Arlwywyr Ysbyty

www.hospitalcaterers.org

ebost: alison.mccree@cddah.nhs.uk

Cymdeithas Ryngwladol Rheoli Gwestai ac Arlwyo

www.hcima.org.uk

ffôn: 0208 6614900

ebost: commdept@hcima.co.uk

Hybu Cig Cymru - Meat Promotion Wales
www.hybucigcymru.org

Leatherhead Food International
www.lfra.co.uk
ffôn 01372 376761
ebost: help@leatherheadfood.com

Comisiwn Cig a Da Byw
www.mlc.org.uk
ffôn: 01908 677577

Cymdeithas Genedlaethol Cigyddion Arlwyo
www.nacb.co.uk
ffôn: 020 7248 1896
ebost: info@nacb.co.uk

Undeb Cenedlaethol yr Amaethwyr
www.nfu.org.uk/

Undeb Cenedlaethol Amaethwyr yr Alban
www.nfus.org.uk/

Undeb Cenedlaethol yr Amaethwyr (Cymru)
www.nfu-cymru.org.uk/

Cymdeithas Genedlaethol y Moch
www.npa-uk.net
ffôn: 020 7331 7650

Cymdeithas Genedlaethol yr Arlwywyr
www.ncass.org.uk
ffôn: 0871 5041780
ebost: info@ncass.org.uk

Pobl yn 1af, y Cyngor Sgiliau Sector
ffôn: 0870 0602550
www.people1st.co.uk

Cymdeithas Frenhinol Ffermwyr Llaeth Prydain
www.rabdf.co.uk
ffôn: 0845 458 2711
ebost: office@rabdf.co.uk

Cymdeithas Cyfanwerthwyr Cig yr Alban
www.scottish-meat-wholesalers.org.uk/

Awdurdod Diwydiant Pysgod Môr
www.seafish.org
01482 327837

11. Canllawiau ar arferion hylendid da a gwybodaeth arall i gefnogi hylendid bwyd da i fusnesau a'r sector domestig

Mae'r ASB yn cynhyrchu nifer o lyfrynnau sy'n darparu gwybodaeth ymarferol am hylendid bwyd da yn cwmpasu amrywiaeth o wahanol amgylchiadau, yn cynnwys arlwyyo busnes a domestig. Darparwyd rhestr o'r llyfrynnau sydd ar gael ar hyn o bryd a bydd y rhain yn cael eu diweddarau, fel bo angen, i ystyried y newidiadau i'r ddeddfwriaeth.

- *Canllawiau'r Diwydiant ar Arferion Hylendid Da*
- *Starting up: Your first steps to running a catering business (allan o brint ar hyn o bryd ond i'w gael ddiwedd Mawrth 2006)*
- *Archwiliadau Cyfraith Bwyd a'ch Busnes*
- *Wyau – yr hanfodion i arlwywyr*

Yn 2006, cyhoeddir llyfrynnau ar y meysydd canlynol

- Gwybodaeth gyffredinol am hylendid bwyd i ddefnyddwyr
- Arlwywyr cartref ac elusennau

Mae gwefannau'r Asiantaeth yn rhoi cyngor i arlwywr a defnyddwyr:

www.food.gov.uk

a

www.eatwell.gov.uk

Os ydych am archebu unrhyw gyhoeddiad, cysylltwch â Chyhoeddiadau'r ASB:

ffôn: 0845 606 0667

minicom: 0845 606 0678

ffacs: 020 8867 3225

ebost: foodstandards@ecgroup.uk.com

12. Ffynonellau gwybodaeth cyffredinol eraill

I ddod o hyd i'ch Adran Iechyd yr Amgylchedd agosaf ewch i:

www.food.gov.uk/enforcement/yourarea/

Gellir cael copïau o'r ddeddfwriaeth genedlaethol gan Swyddfa Gwybodaeth y Sector Cyhoeddus. Gallwch gael copïau o'r wefan yn:

www.opsi.gov.uk

Mae Undeb Cenedlaethol yr Amaethwyr (NFU) wedi cynhyrchu canllaw ar gyfraith bwyd. Mae copi ar gael o wefan yr NFU i **aelodau'r NFU yn unig** yn:

www.nfuonline.com/stellentdev/groups/members@published/documents/ianda/findyourwayaroundeu_ia4383330c.doc

Mae Cymdeithas Bwyd wedi'i Oeri (CFA) (manylion cysylltu yn Atodiad B, rhan 10 uchod) wedi cynhyrchu canllawiau ar Reoliadau'r Meini Prawf Microbiolegol, mewn cydweithrediad â'r Asiantaeth Safonau Bwyd. Mae copi i'w gael ar wefan y CFA yn: www.chilledfood.org/content/guidance.asp

A YW DARPARIAETHAU RHEOLIAD 852/2004 YN BERTHNASOL?

1. A yw'r busnes yn fusnes bwyd yn ôl y diffiniad o hynny?

Erth 3.2 178/2002

Ydy
↓

2. A yw'r busnes yn un lle yr ymgymerir â gweithgarwch sy'n awgrymu rhywfaint o ddilyniant yn y gweithgareddau a rhywfaint o drefniadaeth?

Croniciad 9 852/2004

Ydy
↓

3. A yw'r busnes yn cyflawni gwaith cynhyrchu sylfaenol at ddefnydd domestig preifat?

Erth 1(2)(a) 852/2004

Nac ydy
↓

4. A yw'r busnes yn paratoi, trafod neu storio bwyd ffres yn y cartref i'w fwyta'n breifat yn y cartref?

Nac ydy⇒

Nid yw deddfwriaeth hylendid yn berthnasol.

Nac ydy⇒

Nid yw deddfwriaeth hylendid yn berthnasol.

*Fodd bynnag, os ydych yn gwneud bwyd at ddefnydd arall **heblaw** defnydd domestig yn unig, bydd angen i chi gydymffurfio â darpariaethau Deddf Diogelwch Bwyd 1990 (fel y'i diwygiwyd).*

Ydy⇒

Nid yw deddfwriaeth hylendid yn berthnasol.

Ydy⇒

Nid yw deddfwriaeth hylendid yn berthnasol.

Erth 1(2)(b) 852/2004

Nac ydy
↓

5. A yw'r busnes yn ganolfan gasglu neu'n danerdy sy'n dod dan y diffiniad o fusnes bwyd am ei fod yn trafod deunydd amrwd i gynhyrchu gelatin neu golagen?

Erth 1(2)(d) 852/2004

Nac ydy

6. A yw'r busnes yn cyflenwi symiau bychain³ o gynhyrchion sylfaenol yn uniongyrchol i'r defnyddiwr terfynol neu i fusnesau manwerthu lleol⁴ sy'n cyflenwi'r defnyddiwr terfynol yn uniongyrchol?

Erth 1(2)(c) 852/2004

Nac ydy

Mae 852/2004 (o leiaf) yn berthnasol

Mae rheolau cenedlaethol yn berthnasol hefyd.
Gweler Atodiad G, Adrannau A a B.

Ydy⇒

Nid yw deddfwriaeth hylendid bwyd yn berthnasol.

Fodd bynnag, mae gofyn i chi gael eich awdurdodi gan eich awdurdod bwyd lleol a bodloni rhai gofynion i atal halogiad. Gweler paragraff 3.4.

Ydy⇒

Nid yw deddfwriaeth hylendid yn berthnasol, ond mae yna reolau dan gyfraith genedlaethol yn berthnasol i gyflenwi. Gweler paragraff 3.4

³ Am ddehongliad o'r term hwn, gweler Atodiad H

⁴ Am ddehongliad o'r term hwn, gweler Atodiad H

A YW DARPARIAETHAU RHEOLIAD 853/2004 YN BERTHNASOL HEFYD?

1. A yw'r busnes yn gweithgynhyrchu bwyd sy'n cynnwys cynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid a chynhyrchion a broseswyd sy'n deillio o anifeiliaid?

Erth 1(2) 853/2004

Nac ydy

2. A yw'r busnes yn cynhyrchu ac yn cyflenwi'n uniongyrchol symiau bach⁵ o gig dofednod a lagomorffiaid⁶ sy'n cael eu lladd ar y fferm i'r defnyddiwr terfynol neu i fusnesau manwerthu lleol sy'n cyflenwi cig i'r defnyddiwr terfynol yn uniongyrchol?

Erth 1(3)(d) 853/2004

Nac ydy

3. A yw'r busnes yn hela ac yn cyflenwi symiau **bach**⁷ o anifeiliaid hela gwyllt neu helgig gwyllt

Ydy⇒

Nid yw 853/2004 yn berthnasol i'r gwaith o gynhyrchu'r bwyd hwnnw. Mae 852/2004 a rheolau cenedlaethol yn berthnasol. *Fodd bynnag, bydd cynhyrchion wedi'u prosesu sy'n deillio o anifeiliaid a ddefnyddir i baratoi bwyd o'r fath yn deillio o sefydliad cymeradwy ac yn cael eu trafod yn unol â gofynion 853/2004.*

Erth 1(2) 853/2004

Ydy⇒

Nid yw 853/2004 yn berthnasol. Mae 852/2004 a rheolau cenedlaethol yn berthnasol. Gweler Atodiad G, Adran C2. Mae Mesurau Trosiannol yn berthnasol. 2076/2005, Erthygl 3.

Ydy⇒

Nid yw 853/2004 yn berthnasol. Mae 852/2004 a rheolau cenedlaethol yn berthnasol. Gweler

⁵ Am ddehongliad o'r term hwn, gweler Atodiad H

⁶ Cwningod neu ysgyfarnogod

⁷ Am ddehongliad o'r term hwn, gweler Atodiad H

yn uniongyrchol i'r defnyddiwr terfynol neu i fusnesau manwerthu lleol sy'n cyflenwi cig i'r defnyddiwr terfynol yn uniongyrchol?

Erth 1(3)(e) 853/2004

Nac ydy

4. A yw'r busnes yn hela ac yn cyflenwi anifeiliaid hela gwyllt neu helgig gwyllt (ar wahân i symiau "bach" – gweler y cwestiwn blaenorol) yn uniongyrchol i'r defnyddiwr terfynol neu i fusnesau manwerthu lleol sy'n cyflenwi'r defnyddiwr terfynol yn uniongyrchol?

Nac ydy

5. Ai busnes manwerthu sy'n cyflenwi bwyd i'r defnyddiwr terfynol **yn unig** yw'r busnes?

Erth 1(5)(a) 853/2004

Nage

6. A yw'r busnes yn cyflawni gweithredoedd gyda bwriad i gyflenwi bwyd sy'n deillio o anifeiliaid i sefydliad arall?

Atodiad F Adran C. Mae hyn hefyd yn wir os yw'r busnes, yn ogystal â'r gweithgareddau a ddisgrifir ym mocs 3, hefyd yn cynnwys gweithgareddau lle mae'r heliwr yn paratoi symiau bach o helgig gwyllt i'w cyflenwi i'r defnyddiwr terfynol/ busnesau manwerthu lleol.

Ydy⇒

Mae 853/2004 yn berthnasol.
Atodiad III, Adran IV 853/2004

Ie⇒

Nid yw 853/2004 yn berthnasol, ac eithrio ar gyfer amodau arbennig sy'n ymwneud â molysgiaid dwygragenog byw a chynhyrchion pysgodfeydd.

Atodiad III, Adran VII (3) ac Adran VIII (2)
853/2004

Nac ydy⇒

Nid yw 853/2004 yn berthnasol, ac eithrio ar gyfer amodau arbennig sy'n ymwneud â molysgiaid dwygragenog byw a chynhyrchion pysgodfeydd.

Erth 1(5)(b) 853/2004

Ydy

7. Ai dim ond storio neu gludo yw'r gweithredoedd hyn?

Erth 1(5)(b)(I) 853/2004

Nage

Atodiad III, Adran VII (3) ac Adran VIII (2)
853/2004

le⇒

Bydd y gofynion penodol o ran tymheredd (os o gwbl) a nodir yn Atodiad III 853/2004 yn berthnasol. Mae hefyd angen i storfeydd oer ar gyfer cig gael eu cymeradwyo.

8. Yn achos cyflenwi bwyd sy'n deillio o anifeiliaid, a yw'n cael ei gyflenwi o'r sefydliad manwerthu i fusnesau manwerthu eraill yn unig ac a yw'n weithgaredd ymylol, lleol a chyfyngedig?⁸

Erth 1(5)(b)(ii) 853/2004

Nac ydy

Mae 853/2004 yn berthnasol

Ydy⇒

Nid yw 853/2004 yn berthnasol.

⁸ Am ddehongliad o'r termau hyn, gweler Atodiad H

A OES ANGEN CYMERADWYAETH AR Y BUSNES?

1. A yw'r busnes yn cyflawni gweithgareddau sy'n berthnasol i 852/2004 yn unig?

Erth 6 (3)(b) 852/2004

Nac ydy

2. A yw'r busnes yn trafod cynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid y mae gofynion ar eu cyfer wedi'u cynnwys yn Atodiad III 853/2004?

Erth 4(2) 853/2004

Ydy

3. Ai cynhyrchu sylfaenol yn unig sy'n digwydd yn y busnes?

Erth 4(2)(a) 853/2004

Nage

4. Ai dim ond gweithredoedd cludo sy'n cael eu cyflawni gan y busnes?

Erth 4(2)(b) 853/2004

Nage

Ydy⇒

Y cyfan sydd angen ei wneud yw cofrestru'r sefydliad fel sy'n ofynnol gan 852/2004.

Erthygl 6 (2) 852/2004

Nac ydy⇒

Y cyfan sydd angen ei wneud yw cofrestru'r sefydliad fel sy'n ofynnol gan 852/2004.

Ie⇒

Y cyfan sydd angen ei wneud yw cofrestru'r sefydliad fel sy'n ofynnol gan 852/2004.

Ie⇒

Y cyfan sydd angen ei wneud yw cofrestru'r sefydliad fel sy'n ofynnol gan 852/2004.

5. Ai dim ond storio cynhyrchion nad oes angen eu storio dan amodau lle rheolir y tymheredd y mae'r busnes yn ei wneud?

Erth 4(2)(c) 853/2004

Nage

6. A yw'r busnes yn cyflawni gweithredoedd manwerthu sy'n cyflenwi bwyd i'r defnyddiwr terfynol yn unig?

Erth 4(2)(d) 853/2004

Nac ydy

7. A yw'r busnes yn cyflawni gweithredoedd gyda'r bwriad o gyflenwi bwyd sy'n deillio o anifeiliaid i fusnes arall?

Erth 4(2)(d) ac Erth 1(5)(b) 853/2004

Ydy

8. Ai dim ond storio neu gludo yw'r gweithredoedd hyn?

Erth 4(2)(d) ac Erth 1(5)(b)(I) 853/2004

Nage

Ie⇒

Y cyfan sydd angen ei wneud yw cofrestru'r sefydliad fel sy'n ofynnol gan 852/2004.

Ydy⇒

Y cyfan sydd angen ei wneud yw cofrestru'r sefydliad fel sy'n ofynnol gan 852/2004.

Nac ydy⇒

Y cyfan sydd angen ei wneud yw cofrestru'r sefydliad fel sy'n ofynnol gan 852/2004.

Ie⇒

Y cyfan sydd angen ei wneud yw cofrestru'r sefydliad fel sy'n ofynnol gan 852/2004, ar wahân i storfeydd oer ar gyfer cig, sy'n gorfod cael eu cymeradwyo.

9. Yn achos cyflenwi bwyd sy'n deillio o anifeiliaid, a yw'n cael ei gyflenwi o'r sefydliad manwerthu i fusnesau manwerthu eraill yn unig ac a yw'n weithgaredd ymylol, lleol a chyfyngedig?⁹

Erth 4(2)(d) ac Erth 1(5)(b)(ii) 853/2004

Nac ydy

Mae angen cymeradwyo'r busnes

Ydy⇒

Y cyfan sydd angen ei wneud yw cofrestru'r sefydliad fel sy'n ofynnol gan 852/2004.

⁹ Am ddehongliad o'r termau hyn, gweler Atodiad H

DARPARIAETHAU SY’N YMWNEUD Â CHYNHYRCHU SYLFAENOL

1. Mae’r ddeddfwriaeth yn nodi’r gofynion cyffredinol a phenodol ar gyfer cynhyrchu bwyd yn sylfaenol. Dyma’r diffiniadau perthnasol:

- “mae ”cynhyrchu sylfaenol” yn golygu cynhyrchu, magu neu dyfu cynhyrchion sylfaenol gan gynnwys cynaeafu, godro a chynhyrchu anifeiliaid a ffermir cyn lladd. Mae hefyd yn cynnwys hela a physgota a chynaeafu cynhyrchion gwyllt;” (Erthygl 3(17) Rheoliad 178/2002)
- “mae ”cynhyrchion sylfaenol” yn golygu cynhyrchion cynhyrchu sylfaenol gan gynnwys cynhyrchion y pridd, ffermio stoc, a hela a physgota;” (Erthygl 2(1)(b) Rheoliad 852/2004)

Mae hyn yn cynnwys ffermio (cnydau âr, cynhyrchu da byw, cynhyrchu llaeth, cynhyrchu wyau, ffermio pysgod a physgod cregyn), garddwriaeth, hela, pysgota a chynhyrchu a chasglu molysgiaid dwygragenog byw a physgod cregyn eraill. Dim ond gofynion Rheoliad 852/2004 sy’n berthnasol i lawer o’r gweithgareddau hyn. Mewn rhai achosion, ceir gofynion ychwanegol yn Rheoliad 853/2004. Bydd y canllawiau nes ymlaen yn yr Atodiad hwn yn nodi pa ddarpariaethau sy’n berthnasol i wahanol weithgareddau cynhyrchu sylfaenol.

2. Os ydych chi’n gynhyrchydd sylfaenol sy’n cyflawni gweithgareddau busnes bwyd ar wahân i gynhyrchu sylfaenol (e.e. os oes gennych chi siop fferm neu os ydych chi’n gweithgynhyrchu bwydydd) yna mae angen i chi gydymffurfio â’r darpariaethau perthnasol y ddeddfwriaeth sy’n berthnasol i’r gweithgareddau hynny.

3. Mae gofyn i bob gweithredwr busnes bwyd, gan gynnwys cynhyrchwyr sylfaenol, hysbysu awdurdod cymwys y busnesau dan ei reolaeth gyda’r bwriad o gofrestru’r busnesau hynny. Fodd bynnag, y nod yw defnyddio gwybodaeth o ffynonellau presennol yr Adran Amaethyddiaeth, e.e. gwybodaeth y cyfrifiad a data rhifau Sir/Plwyf/Daliad (CPH), i fodloni’r gofyniad hwn cymaint ag sy’n bosib. Mae’r union ddull o fodloni’r gofyniad hwn yn parhau i gael ei ystyried. Os oes bylchau yn y wybodaeth gyfredol, efallai y dylai cynhyrchwyr sylfaenol hysbysu’r awdurdodau cymwys o’u bodolaeth a natur y gweithredoedd.

4. Rhaid i Aelod-wladwriaethau weithredu a gorfodi’r ddeddfwriaeth, gan gynnwys yn achos cynhyrchu sylfaenol. Y bwriad yw datblygu trefn orfodi ymarferol ac effeithiol sy’n seiliedig ar risg mewn ymgynghoriad â

rhanddeiliaid. Nid oes bwriad i greu corff gorfodi newydd at y diben hwn ond, yn hytrach, defnyddio cyrff sydd eisoes yn ymweld â ffermydd at ddibenion eraill i gyflawni'r swyddogaeth hon. Nid yw cynllun y drefn orfodi ymddangos na phwy fydd yn cyflawni'r swyddogaeth hon wedi'u penderfynu hyd yn hyn. Ymgynghorir ymhellach ar hyn a'r mater o gofrestru busnesau cynhyrchu sylfaenol.

BETH SY’N CAEL EI YSTYRIED YN GYNHYRCHU SYLFAENOL A PHA OFYNIION SY’N BERTHNASOL? (NID HELA NEU BROESU HELGIG GWYLLT – EWCH I RAN C)

A. AMAETHYDDIAETH A GARDDWRIAETH

1. CYNHYRCHU/CYNAEAFU CYNHYRCHION PLANHIGION

1. A yw'r busnes yn cyflawni gweithgaredd sy'n dod dan y diffiniad o "gynhyrchu sylfaenol" gan gynnwys "gweithredoedd cysylltiedig"?

Erth 3.17 178/2002 ac Atodiad I, Rhan A, I(1)
852/2004

Ydy

2. A yw'r busnes yn cynhyrchu neu'n cynaeafu cynhyrchion planhigion?

Nac ydy⇒

Ewch i 4.

Ydy

3. Gofynion:

Rhaid i chi:

- a) Gydweithredu â'r awdurdodau cymwys
- b) Cofrestru'r busnes
- c) Cydymffurfio â darpariaethau hylendid perthnasol Atodiad I, sef:

Erth 6(1) 852/2004

Erth 6(2) 852/2004

Erth 4(1) 852/2004

Atodiad I, Rhan A, II(2),(3), (5) a (6), III(7) a (9)
852/2004

2. FFERMIO DA BYW (CYNHYRCHU CIG)

4. A yw'r busnes yn cynhyrchu anifeiliaid (ar wahân i folysgiaid deugragen byw neu bysgod) ar gyfer cynhyrchu bwyd?

Ydy

5. A yw'r busnes yn cynhyrchu anifeiliaid ar gyfer cynhyrchu cig?

Nac ydy⇒

Ewch i 15.

Ydy

6. A yw'r busnes yn cynhyrchu anifeiliaid a ddiffinnir fel "carnolion domestig"?

Nac ydy⇒

Ewch i 8.

Atodiad I, 1.2 853/2004

Ydy

7. Gofynion:

Rhaid i chi:

- Gydweithredu â'r awdurdodau cymwys
- Cofrestru'r busnes
- Cydymffurfio â darpariaethau hylendid perthnasol Atodiad I, sef:

Atodiad I, Rhan A, II(2),(3), (4) a (6), III(7) ac (8)

Erth 6(1) 852/2004

Erth 6(2) 852/2004

Erth 4(1) 852/2004

852/2004

- d) Cydymffurfio, yn ôl y gofyn, â'r gofynion i ddarparu gwybodaeth am y gadwyn fwyd
- e) Cydymffurfio â darpariaethau hylendid perthnasol Atodiad III, sef:

Atodiad III, Adran I, Pennod I a Phennod VI
853/2004

Erth 3(1) ac
Atodiad II¹⁰, Adran
III 853/2004
Erth 3(1) 853/2004

¹⁰ Mae gofynion gwybodaeth am y gadwyn fwyd yn cael eu cyflwyno gam wrth gam fesul rhywogaeth fel y darperir ar ei gyfer yn Erthygl 8 Rheoliad 2076/2005, gyda gofyniad yn achos dofednod o 1.1.2006, moch o 1.1.2008, ceffylau a lloi cig erbyn 1.1.2009 a'r gweddill erbyn 1.1.2010.

8. A yw'r busnes yn cynhyrchu anifeiliaid a ddiffinnir fel "dofednod" neu "lagomorffiaid"?

Atodiad I, 1.3 ac 1.4 853/2004

Ydy

9. Gofynion:

Rhaid i chi:

- a) Gydweithredu â'r awdurdodau cymwys
- b) Cofrestru'r busnes
- c) Cydymffurfio â darpariaethau hylendid perthnasol Atodiad I, sef:

Atodiad I, Rhan A, II(2),(3), (4) a (6), III(7) ac (8) 852/2004

- d) Cydymffurfio, yn ôl y gofyn, â'r gofynion i ddarparu gwybodaeth am y gadwyn fwyd
- e) Cydymffurfio â darpariaethau hylendid perthnasol Atodiad III, sef:

Atodiad III, Adran II, Pennod I a Phennod VI 853/2004

Nac ydy⇒

Ewch i 10.

Erth 6(1) 852/2004
Erth 6(2) 852/2004
Erth 4(1) 852/2004

Erth 3(1) ac
Atodiad II, Adran
III 853/2004
Erth 3(1) 853/2004

10. A yw'r busnes yn cynhyrchu anifeiliaid a ddiffinnir fel "anifeiliaid hela a ffermir"?

Atodiad I, 1.6 853/2004

Ydy

11. A yw'r busnes yn cynhyrchu mamaliaid hela a ffermir sydd â'r un nifer o fysedd ar bob troed (*Cervidae*,¹¹ *Suidae*¹² a *Bison*)?

Nac ydy⇒

Ewch i 13.

¹¹ Ceirw.

¹² Moch, baeddod.

Ydy

12. Gofynion

Fel ar gyfer 7 uchod. Yn ogystal, gallai'r canlynol fod yn berthnasol:

Atodiad III, Adran III, (3) a (4) 853/2004

13. A yw'r busnes yn cynhyrchu ratidau a ffermir?

Ydy

14. Gofynion

Fel ar gyfer 9 uchod. Yn ogystal, gallai'r canlynol fod yn berthnasol:

Atodiad III, Adran III, (3) 853/2004

3. FFERMIO DA BYW (CYNHYRCHU LLAETH)

15. A yw'r busnes yn cadw anifeiliaid a ffermir i gynhyrchu llaeth gyda'r bwriad o'i roi ar y farchnad fel bwyd?

Nac ydy⇒

Ewch i 17.

Ydy

16. Gofynion:

Rhaid i chi:

- a) Gydweithredu â'r awdurdodau cymwys
- b) Cofrestru'r busnes
- c) Cydymffurfio â darpariaethau hylendid perthnasol Atodiad I, sef:

Atodiad I, Rhan A, II(2),(3), (4) a (6), III(7) ac (8)
852/2004

- d) Cydymffurfio â darpariaethau hylendid perthnasol Atodiad III, sef:

Atodiad III, Adran IX, Pennod I a Phennod II
853/2004, fel sy'n briodol

Erth 6(1) 852/2004

Erth 6(2) 852/2004

Erth 4(1) 852/2004

Erth 3(1) 853/2004

4. FFERMIO DA BYW (CYNHYRCHU WYAU)

17. A yw'r busnes yn cadw adar a ffermir i gynhyrchu wyau i'w bwyta'n uniongyrchol gan ddefnyddwyr neu ar gyfer paratoi cynhyrchion wyau ar gyfer bwyd?

Nac ydy⇒

Ewch i 19.

Ydy

18. Gofynion:

Rhaid i chi:

- a) Gydweithredu â'r awdurdodau cymwys
- b) Cofrestru'r busnes
- c) Cydymffurfio â darpariaethau hylendid perthnasol Atodiad I, sef:

Atodiad I, Rhan A, II(2),(3), (4) a (6), III(7) ac (8)
852/2004

- d) Cydymffurfio â darpariaethau hylendid perthnasol Atodiad III, sef:

Atodiad III, Adran IX, Pennod I a Phennod II
853/2004, fel sy'n briodol

Erth 6(1) 852/2004

Erth 6(2) 852/2004

Erth 4(1) 852/2004

Erth 3(1) 853/2004

B. PYSGOTA A DYFRAMAETH

1. MEITHRIN A CHASGLU MOLYSGIAID DEUGRAGEN BYW

19. A yw'r busnes yn meithrin neu'n casglu molysgiaid deugragen byw?

Nac ydy⇒

Ewch i 23.

Ydy

20. A yw'r busnes yn gweithredu canolfan ddosbarthu neu ganolfan buro?

Ydy⇒

Ewch i 22.

Atodiad I, 2.7 a 2.8 853/2004

Nac ydy

21. Gofynion

Mae gweithredoedd sy'n digwydd cyn i folysgiaid deugragen byw gyrraedd canolfan ddosbarthu neu buro (gan gynnwys symud i'w dihalogi) yn cyfrif fel cynhyrchu sylfaenol.

Atodiad III, Adran VII (4)(a) 853/2004

Rhaid i chi:

- a) Gydweithredu â'r awdurdodau cymwys
- b) Cofrestru'r busnes
- c) Cydymffurfio â darpariaethau hylendid perthnasol Atodiad I, sef:

**Erth 6(1) 852/2004
Erth 6(2) 852/2004
Erth 4(1) 852/2004**

Atodiad I, Rhan A, II(2),(3), (4) a (6), III(7) ac (8) 852/2004

Erth 3(1) 853/2004

- d) Cydymffurfio â darpariaethau hylendid

perthnasol Atodiad III, sef:

Atodiad III, Adran VII, Pennod I (2)-(7), Pennod II,
Pennod VIII(1) a Phennod IX 853/2004, fel sy'n
briodol

22. Gofynion

Nid yw gweithredoedd sy'n digwydd ar ôl i folysgiaid deugrugen byw gyrraedd canolfan ddosbarthu neu buro yn cyfrif fel cynhyrchu sylfaenol

Rhaid i chi:

- a) Gydweithredu â'r awdurdodau cymwys
- b) Cofrestru'r busnes
- c) Cydymffurfio â darpariaethau hylendid perthnasol Atodiad II 852/2004
- d) Cydymffurfio â darpariaethau perthnasol Atodiad III, sef:

Atodiad III, Adran VII, Pennod I a Phenodau III-IX 853/2004

- e) (Os yn ganolfan ddosbarthu) gosod marc adnabod

- f) Sefydlu, gweithredu a chynnal gweithdrefn neu weithdrefnau parhaol sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP

Atodiad III, Adran VII (4)(b) 853/2004

Erth 6(1) 852/2004
Erth 4(2) 853/2004
Erth 4(2) 852/2004

Erth 3(1) 853/2004

Erth 5(1)(b),
Atodiad II, Adran I
ac Atodiad III,
Adran VII, Pennod
I(1) 853/2004
Erth 5(1) 852/2004

2. PYSGOTA A FFERMIO PYSGOD

23. A yw'r busnes yn dal, trafod neu'n prosesu "cynhyrchion pysgodfa" fel y'u diffinnir?

Atodiad I, 3.1 853/2004

Ydy

24. A yw'r busnes yn cyflawni unrhyw un o'r gweithgareddau canlynol mewn perthynas â chynhyrchion pysgodfeydd?

- Ffermio, pysgota a chasglu cynhyrchion pysgodfeydd byw gyda'r bwriad o'u rhoi ar y farchnad;
- Y gweithredoedd canlynol, os cânt eu gwneud ar gychod pysgota: lladd, gwaedu, torri pennau, diberfeddu, tynnu esgyll, rhoi mewn oergell a lapio;
- Hefyd, cludo a storio cynhyrchion pysgodfeydd nad ydynt wedi cael eu newid yn sylweddol, o fewn ffermydd pysgod ar dir; a,
- Chludo cynhyrchion pysgodfeydd nad ydynt wedi cael eu newid yn sylweddol, gan gynnwys cynhyrchion pysgodfeydd byw o'r man cynhyrchu i'r cyrchfan cyntaf.

Atodiad III, Adran VIII(4) 853/2004

Ydy

25. A yw'r busnes yn cyflawni'r gweithredoedd a ddisgrifir yn y diffiniadau o "long ffatri" neu "long

Nac ydy⇒

Go to 25.

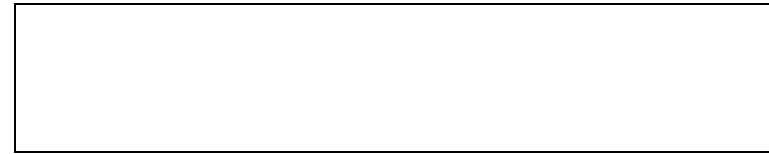
Ydy⇒

Ewch i 27.

rhewgell" ar longau o'r fath, neu a ydych chi'n prosesu cynhyrchion pysgodfeydd fel arall?

Atodiad I, 3.2 a 3.3 853/2004

Nac ydy

26. Gofynion

Mae gweithredoedd pysgota a gweithgareddau cysylltiedig, ar wahân i weithredoedd prosesu, yn gynhyrchu sylfaenol

Rhaid i chi:

- a) Gydymffurfio â'r awdurdodau cymwys
- b) Cofrestru'r busnes (mae hyn yn cynnwys llong bysgota)
- c) Cydymffurfio â darpariaethau perthnasol Atodiad I sef:

Atodiad I, Rhan A, II(2),(3),(4) a (6), III(7) ac (8)
852/2004

- d) Cydymffurfio â darpariaethau hylendid perthnasol Atodiad III sef:

Atodiad III, Adran VIII, Pennod I, I A a B, II(1)
853/2004

Atodiad III, Adran
VIII (3)(a) a (4)
853/2004

Erth 6(1) 852/2004
Erth 6(2) 852/2004

Erth 4(1) 852/2004

Erth 3(1) 853/2004

27. Gofynion

Nid yw gweithredoedd prosesu, boed ar long neu ar dir, gan gynnwys gweithredu marchnadoedd cyfanwerthu ac arwerthu yn gynhyrchu sylfaenol.

Rhaid i chi:

- a) Gydymffurfio â'r awdurdodau cymwys
- b) Cael cymeradwyaeth i'r busnes (gan gynnwys llong)
- c) Cydymffurfio â darpariaethau hylendid perthnasol Atodiad II 852/2004
- d) Cydymffurfio â darpariaethau perthnasol Atodiad III sef:
Atodiad III, Adran VIII 853/2004, fel sy'n briodol
- e) Gosod marc adnabod
- f) Sefydlu, gweithredu a chynnal gweithdrefn neu weithdrefnau parhaol sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP

**Atodiad III, Adran
VII (4)(b) 853/2004**

**Erth 6(1) 852/2004
Erth 4(2) 853/2004
Erth 4(2) 852/2004**

Erth 3(1) 853/2004

**Erth 5(1)(b),
Atodiad II, Adran I
853/2004
Erth 5(1) 852/2004**

C. HELA A PHROSESU ANIFEILIAID HELA GWYLLT

Cynhyrchwyd canllawiau ar wahân ynglŷn â'r gweithgareddau hyn. Gweler Atodiad B am fanylion pellach.

ATODIAD G

CANLLAWIAU CRYNO AR Y DARPARIAETHAU SY’N BERTHNASOL I FUSNESAU BWYD (AR WAHÂN I GYNHYRCHU SYLFAENOL)

(Mae Atodiad F yn rhoi canllawiau ar y gofynion sy’n berthnasol i gynhyrchu sylfaenol)

Yn yr Atodiad hwn, mae’r cyfeiriadau i’r Rheoliadau Hylendid Bwyd cenedlaethol yn cyfeirio at y rheoliadau penodol a’r Atodlenni sy’n cymhwyso gofynion penodol ar rai busnesau bwyd, yn hytrach na’r rhannau hynny o’r Rheoliadau sy’n cymhwyso deddfwriaeth yr UE.

A TAI BWYTA, ARLWYWYR A SIOPAU SY’N GWERTHU BWYD I’R DEFNYDDIWR TERFYNOL (gan gynnwys gweithrediadau a gyflawnir ar fwrdd llongau ac awyrennau)

Rheoliad 852/2004

Erthygl 4(2)	Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthyl 5	Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy’n seiliedig ar egwyddorion Dadansoddi Peryglon a Phwynt Rheoli Critigol (HACCP)
Erthygl 6	Cofrestru
Atodiad II	Gofynion cyffredinol ar gyfer gweithredwyr busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Yn gyffredinol nid yw’r Rheoliad hwn yn berthnasol ac eithrio:

- darpariaethau sy’n ymwneud â molysgiaid dwyragennog a chynhyrchion pysgodfeydd sy’n berthnasol i werthiannau manwerthu - Atodiad III, Adran VII (3) ac Adran VIII (2)
- gofynion ar gyfer wyau sy’n berthnasol tan adeg gwerthu i’r defnyddiwr, e.e. rhaid dosbarthu wyau cyn pen 21 diwrnod ar ôl iddynt gael eu dodwy – Atodiad III, Adran X (1)-(3).

Rheoliadau Hylendid Bwyd 2006

Rheoliad 30 (Rheoliad 27 ar gyfer Gogledd Iwerddon) ac Atodlen 4 Gofynion rheoli tymheredd

Mae’r gofynion cenedlaethol hyn yn ychwanegol i’r gofyniad rheoli tymheredd cyffredinol yn Atodiad II, Pennod IX (5)-(7) Rheoliad 852/2004. Nid yw’r gofynion cenedlaethol yn berthnasol i weithrediadau busnes bwyd ar longau nac awyrennau.

Gofynion a newidiwyd

- Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd wedi'u dogfennu yn seiliedig ar egwyddorion HACCP (Erthygl 5 Rheoliad 852/2004)
- Rhaid i'r rhai sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd gael hyfforddiant digonol

B BUSNESAU BWYD ERAILL, SY'N PROSESU NEU DRAFOD BWYDYDD YN UNIG, Y MAE RHEOLIAD 852/2004 YN BERTHNASOL IDDYNT

Rheoliad 852/2004

- Erthygl 4(2) Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthygl 5 Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP
Erthygl 6 Cofrestru
Atodiad II Gofynion cyffredinol i holl weithredwyr busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Nid yw'r Rheoliad hwn yn berthnasol yn gyffredinol. Fodd bynnag mae Erthygl 1(2) yn egluro mai dim ond gofynion Rheoliad 852/2004 sy'n berthnasol i fwyd sy'n cynnwys cynhyrchion sy'n deillio o blanhigion a chynhyrchion wedi'u prosesu sy'n deillio o anifeiliaid. Bydd angen i'r cynhyrchion wedi'u prosesu sy'n deillio o anifeiliaid gydymffurfio â gofynion Rheoliad 853/2004 (gweler isod).

Rheoliadau Hylendid Bwyd 2006

- Rheoliad 29 ac Atodlen 3
(GI: Rheoliad 26 ac Atodlen 3) Cludo llwythi olewau a brasterau hylif mewn llongau a chludo siwgr amrwd ar y môr.
- Rheoliad 30 ac Atodlen 4
(GI: Rheoliad 27 ac Atodlen 4) Gofynion rheoli tymheredd

Gofynion a newidiwyd

- Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd wedi'u dogfennu yn seiliedig ar egwyddorion HACCP (Erthygl 5 Rheoliad 852/2004)
- Rhaid i'r rhai sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd gael hyfforddiant digonol

- Dim ond i fwydydd yn cynnwys cynhyrchion sy'n deillio o blanhigion a chynhyrchion wedi'u prosesu sy'n deillio o anifeiliaid y mae gofynion Rheoliad 852/2004 yn berthnasol
- Bydd y rheolau rheoli tymheredd cenedlaethol yn ymestyn i fwydydd sy'n cynnwys cynhyrchion sy'n deillio o blanhigion a chynhyrchion wedi'u prosesu sy'n deillio o anifeiliaid sydd ar hyn o bryd yn dod o dan ofynion tymheredd penodol i gynnyrch ac yn dod o fewn 852/2004 o 1 Ionawr 2006.

C BUSNESAU BWYD SY'N PROSESU NEU'N TRAFOD BWYDYDD Y MAE RHEOLIAD 853/2004 YN BERTHNASOL IDDYNT

Yr yr Adran hon, rhestrir darpariaethau perthnasol Rheoliad 854/2004 hefyd. Mae'r Rheoliad hwn yn ymwneud â'r ffordd y dylid cyflawni rheolaethau swyddogol. Felly, nid yw'n disgrifio dyletswyddau gweithredwyr busnesau bwyd (a ddisgrifir yn Rheoliadau 852/2004 ac 853/2004).

1. Cig carnolion domestig

Rheoliad 852/2004

- Erthygl 4(2) Cydymffurfio â gofynion hylendid
- Erthygl 5 Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP
- Erthygl 6 Cymeradwyo busnesau
- Atodiad II Gofynion cyffredinol ar gyfer holl weithredwyr busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

- Erthygl 3 Dyletswydd gyffredinol
- Erthygl 4 Cymeradwyo busnesau
- Erthygl 5 Rhoi marc iechyd ac adnabod
- Erthygl 8 Gwarantiau arbennig (lle'n briodol)
- Atodiad I Diffiniadau
- Atodiad II Adran II Amcanion gweithdrefnau sy'n seiliedig ar HACCP (lladd-dai yn unig)
- Atodiad II Adran III Gwybodaeth cadwyn fwyd (lladd-dai yn unig)
- Atodiad III Adran I

Rheoliad 854/2004

- Erthygl 1 Cwmpas

Erthygl 3	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 4	Egwyddorion cyffredinol ar gyfer rheolaethau swyddogol mewn perthynas â phob cynnyrch sy'n deillio o anifeiliaid sy'n dod o fewn cwmpas Rheoliad 854/2004
Erthygl 5	Cig ffres (gan gynnwys rhoi marc iechyd, Erthygl 5(2))
Atodiad I	Cig ffres

(Gweler hefyd Atodiad I ar fesurau gweithredu a throsiannol)

Gofynion a newidiwyd

- Gofynion yn berthnasol waeth beth yw trwybwn safle
- Darparu gwybodaeth cadwyn fwyd
- Newid terminoleg: “Cymeradwyaethau” yn lle “Trwyddedau”

2. Cig dofednod o lagomorffiaid¹³

Rheoliad 852/2004

Erthygl 4(2)	Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthygl 5	Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP
Erthygl 6	Cymeradwyo busnesau
Atodiad II	Gofynion cyffredinol ar gyfer holl weithredwyr busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Erthygl 3	Dyletswydd gyffredinol
Erthygl 4	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 5	Rhoi marc iechyd ac adnabod
Erthygl 8	Gwarantau arbennig (lle'n berthnasol)
Atodiad I	Diffiniadau
Atodiad II	Adran I Rhoi marc adnabod
Atodiad II	Adran II Amcanion gweithdrefnau sy'n seiliedig ar HACCP (lladd-dai yn unig)
Atodiad II	Adran III Gwybodaeth cadwyn fwyd (lladd-dai yn unig)
Atodiad III	Adran II

Rheoliad 854/2004

Erthygl 1	Cwmpas
Erthygl 3	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 4	Egwyddorion arbennig ar gyfer rheolaethau swyddogol mewn perthynas â holl gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid o fewn cwmpas Rheoliad 854/2004
Erthygl 5	Cig ffres
Atodiad I	Cig ffres

¹³ Mae cyflenwi symiau bach o gig dofednod a lagomorffiaid a laddwyd ar y fferm yn uniongyrchol gan y cynhyrchydd yn dod o dan ddarpariaethau Rheoliad 852/2004 a restrir yma a Rheoliad 31 ac Atodlen 5 Rheoliadau Hylendid bwyd 2006 yn unig

(Gweler hefyd Atodiad I ar fesurau gweithredu a throsiannol)

Gofynion a newidiwyd

- Gofynion, yn gyffredinol, yn llai rhagnodol.
- Dileu cysyniad 'trwybwn isel' gwaith cig dofednod, bydd yr un gofynion yn berthnasol i'r holl weithfeydd waeth beth yw'r trwybwn.
- Angen hyfforddi staff cwmni sy'n cyflawni gweithgareddau archwilio.
- Mwy o bosibilrwydd ar gyfer lladd ar y fferm.
- Estrysod bellach yn cael eu cynnwys dan anifeiliaid hela wedi'u ffermio. Bydd y darpariaethau sy'n ymwneud â lladd-dai dofednod a gweithfeydd torri yn berthnasol fel arfer. Fodd bynnag, ni fydd cynhyrchwyr bellach yn gallu manteisio ar yr 'eithriad dan 10,000' sy'n ymwneud â lladd ar y fferm a phrosesu estrysod. Caniateir rhai gweithgareddau lladd ar y fferm dan amgylchiadau a ddisgrifir yn y Rheoliad.
- Newid terminoleg: "Cymeradwyaethau" yn lle "Trwyddedau"

3. Cig anifeiliaid hela wedi'u ffermio

Rheoliad 852/2004

Erthygl 4(2)	Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthygl 5	Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP
Erthygl 6	Cymeradwyo busnesau
Atodiad II	Gofynion cyffredinol ar gyfer holl weithredwyr busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Erthygl 3	Dyletswydd gyffredinol
Erthygl 4	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 5	Rhoi marc iechyd ac adnabod
Atodiad I	Diffiniadau
Atodiad II	Adran II Amcanion gweithdrefnau sy'n seiliedig ar HACCP (lladd-dai yn unig)
Atodiad II	Adran III Gwybodaeth cadwyn fwyd (lladd-dai yn unig)
Atodiad III	Adran III

Rheoliad 854/2004

Erthygl 1	Cwmpas
Erthygl 3	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 4	Egwyddorion arbennig ar gyfer rheolaethau swyddogol mewn perthynas â holl gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid o fewn cwmpas Rheoliad 854/2004
Erthygl 5	Cig ffres (gan gynnwys rhoi marc iechyd, Erthygl 5(2))
Atodiad I	Cig ffres

(Gweler hefyd Atodiad I ar fesurau gweithredu a throsiannol)

Gofynion a newidiwyd

- Yn gyffredinol, fel ar gyfer carnolion domestig
- Cyflwyno gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP (Erthygl 5 Rheoliad 852/2004)
- Rhaid i'r rhai sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd gael hyfforddiant digonol.
- Mwy o bosibilrwydd ar gyfer lladd ar y fferm.
- Estrysod bellach yn cael eu cynnwys dan anifeiliaid hela wedi'u ffermio. Bydd y darpariaethau sy'n ymwneud â lladd-dai dofednod a gweithfeydd torri yn berthnasol fel arfer. Fodd bynnag, ni fydd cynhyrchwyr bellach yn gallu manteisio ar yr 'eithriad dan 10,000' sy'n ymwneud â lladd ar y fferm a phrosesu estrysod. Caniateir rhai gweithgareddau lladd ar y fferm dan amgylchiadau a ddisgrifir yn y Rheoliad.
- Newid terminoleg: "Cymeradwyaethau" yn lle "Trwyddedau"
- "Cyfleusterau Lladd ar y Fferm Cymeradwy" yn lle "Cyfleusterau Trafod Anifeiliaid Hela Fferm Trwyddedig"
- Angen cymeradwyo "Cyfleusterau Prosesu Anifeiliaid Hela wedi'u Ffermio" sydd wedi'u trwyddedu dan Reoliadau Hylendid Cig fel lladd-dai gyda'r amod eu bod i'w defnyddio ar gyfer trin carcasau yn unig.

4. Helgig gwyllt

Rheoliad 852/2004

Erthygl 4(2)	Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthygl 5	Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP
Erthygl 6	Cymeradwyo busnesau
Atodiad II	Gofynion cyffredinol ar gyfer holl weithredwyr busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Erthygl 3	Dyletswydd gyffredinol
Erthygl 4	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 5	Rhoi marc iechyd ac adnabod
Atodiad I	Diffiniadau
Atodiad III	Adran IV

Rheoliad 854/2004

Erthygl 1	Cwmpas
Erthygl 3	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 4	Egwyddorion arbennig ar gyfer rheolaethau swyddogol mewn perthynas â holl gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid o fewn cwmpas Rheoliad 854/2004
Erthygl 5	Cig ffres (gan gynnwys rhoi marc iechyd, Erthygl 5(2))
Atodiad I	Cig ffres

(Gweler hefyd Atodiad I ar fesurau gweithredu a throsiannol)

Gofynion a newidiwyd

- Oeri anifeiliaid hela gwyllt cyn pen cyfnod rhesymol ar ôl eu lladd. Nid oes angen oeri lle mae amodau hinsoddol yn golygu bod hyn yn ddiangen
 - Mae angen cymeradwyo pob busnes trafod anifeiliaid hela gwyllt a rhaid iddynt fodloni safonau hylendid cyffredin ynglŷn a yw'r cig i gael ei gyflenwi i'r farchnad ddomestig neu ryngwladol.
 - Cyflwyno gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP (Erthygl 5 Rheoliad 852/2004)
 - Rhaid i'r rhai sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd gael hyfforddiant digonol
 - Rhaid i rai helwyr gael hyfforddiant iechyd a hylendid
 - Cyflwyno trefniadau hyfforddi heliwr sy'n bodloni'r awdurdod cymwys
 - Newid terminoleg: "Cymeradwyaethau" yn lle "Trwyddedau"
5. Briwgig, paratodau cig a chig a wahanwyd yn fecanyddol (MSM)

Rheoliad 852/2004

Erthygl 4(2)	Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthygl 5	Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP
Erthygl 6	Cymeradwyo busnesau
Atodiad II	Gofynion cyffredinol ar gyfer holl weithredwyr busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Erthygl 3	Dyletswydd gyffredinol
Erthygl 4	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 5	Rhoi marc iechyd ac adnabod
Erthygl 8	Gwarantau arbennig (lle'n berthnasol)
Atodiad I	Diffiniadau
Atodiad II	Adran I Rhoi marc adnabod
Atodiad III	Adran V

Rheoliad 854/2004

Erthygl 1	Cwmpas
Erthygl 3	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 4	Egwyddorion arbennig ar gyfer rheolaethau swyddogol mewn perthynas â holl gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid o fewn cwmpas Rheoliad 854/2004

(Gweler hefyd Atodiad I ar fesurau gweithredu a throsiannol)

Gofynion a newidiwyd

- Mae cynhyrchu cig a wahanwyd yn fecanyddol yn dod o fewn cwmpas deddfwriaeth 'cig'.
- Angen cymeradwyo pob busnes; ni fydd busnesau gweithgynhyrchu ar gyfer y farchnad genedlaethol yn unig yn cael eu heithrio o gael cymeradwyaeth.
- Rhoi marc adnabod ar yr holl gynnyrch.
- Gofynion, yn gyffredinol, yn llai rhagnodol.
- Dileu lefelau cynhyrchu 'diwydiannol/anniwydiannol'; yr un gofynion yn berthnasol i'r holl weithfeydd beth bynnag yw eu lefelau cynhyrchu.

6. Cynhyrchion cig

Rheoliad 852/2004

Erthygl 4(2)	Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthygl 5	Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP
Erthygl 6	Cymeradwyo busnesau
Atodiad II	Gofynion cyffredinol ar gyfer holl weithredwyr busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Erthygl 3	Dyletswydd gyffredinol
Erthygl 4	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 5	Rhoi marc iechyd ac adnabod
Atodiad I	Diffiniadau
Atodiad II	Adran I Rhoi marc adnabod
Atodiad III	Adran VI

Rheoliad 854/2004

Erthygl 1	Cwmpas
Erthygl 3	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 4	Egwyddorion arbennig ar gyfer rheolaethau swyddogol mewn perthynas â holl gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid o fewn cwmpas Rheoliad 854/2004

(Gweler hefyd Atodiad I ar fesurau gweithredu a throsiannol)

Gofynion a newidiwyd

- Gofynion, yn gyffredinol, yn llai rhagnodol.
- Dileu lefelau cynhyrchu 'diwydiannol/anniwydiannol'; yr un gofynion yn berthnasol i'r holl weithfeydd beth bynnag yw eu lefelau cynhyrchu.
- Dim ond gofynion Rheoliad 852/2004 sy'n berthnasol i gydosod bwyd sy'n cynnwys cynhyrchion sy'n deillio o blanhigion gyda chynhyrchion wedi'u prosesu sy'n deillio o anifeiliaid ac sydd naill ai'n cael eu rhoi ar y farchnad fel rhai o'r fath neu'n cael eu prosesu ymhellach.

7. Molysgiaid dwygragennog byw

Rheoliad 852/2004

Erthygl 4(2)	Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthygl 5	Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP
Erthygl 6	Cymeradwyo busnesau
Atodiad II	Gofynion cyffredinol ar gyfer holl weithredwyr busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Erthygl 3	Goblygiad cyffredinol
Erthygl 4	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 5	Rhoi marc iechyd ac adnabod
Atodiad I	Diffiniadau
Atodiad II	Adran I Rhoi marc adnabod
Atodiad III	Adran VII

Rheoliad 854/2004

Erthygl 1	Cwmpas
Erthygl 3	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 4	Egwyddorion arbennig ar gyfer rheolaethau swyddogol mewn perthynas â holl gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid o fewn cwmpas Rheoliad 854/2004
Erthygl 6	Molysgiaid dwygragennog byw
Atodiad II	Molysgiaid dwygragennog byw

(Gweler hefyd Atodiad I ar fesurau gweithredu a throsiannol)

Gofynion a newidiwyd

- Gofyniad newydd i fusnesau puro weithredu gweithdrefnau sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP.
- Nid yw Awdurdodau Cymwys bellach yn dosbarthu dyfroedd cynaeafu pysgod cregyn Dosbarth B ar y sail bod 90% o'r samplau o fewn y safon. Dosbarthiad yn seiliedig ar 100% o ganlyniadau sampl.

8. Cynhyrchion pysgodfeydd

Rheoliad 852/2004

Erthygl 4(2)	Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthygl 5	Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP
Erthygl 6	Cymeradwyo busnesau
Atodiad II	Gofynion cyffredinol ar gyfer holl weithredwyr busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Erthygl 3	Dyletswydd gyffredinol
Erthygl 4	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 5	Rhoi marc iechyd ac adnabod
Atodiad I	Diffiniadau
Atodiad II	Adran I Rhoi marc adnabod
Atodiad III	Adran VIII

Rheoliad 854/2004

Erthygl 1	Cwmpas
Erthygl 3	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 4	Egwyddorion arbennig ar gyfer rheolaethau swyddogol mewn perthynas â holl gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid o fewn cwmpas Rheoliad 854/2004
Erthygl 7	Cynnyrch pysgodfeydd
Atodiad III	Cynnyrch pysgodfeydd

(Gweler hefyd Atodiad I ar fesurau gweithredu a throsiannol)

Gofynion a newidiwyd

- Dim ond gofynion Rheoliad 852/2004 sy'n berthnasol i fwyd sy'n cynnwys cynnyrch sy'n deillio o blanhigion a chynhyrchion wedi'u prosesu sy'n deillio o anifeiliaid.
- Dileu diffiniad 10% o gynnyrch pysgodfeydd yn Rheoliadau'r DU.
- Gall Marchnadoedd/Arwerthiannau cyfanwerthu gael rhifau uned is-gymeradwy ar gyfer busnesau unigol.

9. Llaeth amrwd a chynhyrchion llaeth

Rheoliad 852/2004

Erthygl 4(2)	Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthygl 5	Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP

Erthygl 6 Cymeradwyo busnesau
Atodiad II Gofynion cyffredinol ar gyfer holl weithredwyr
busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Erthygl 3	Dyletswydd gyffredinol
Erthygl 4	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 5	Rhoi marc ieched ac adnabod
Atodiad I	Diffiniadau
Atodiad II	Adran I Rhoi marc adnabod
Atodiad III	Adran IX

Rheoliad 854/2004

Erthygl 1	Cwmpas
Erthygl 3	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 4	Egwyddorion arbennig ar gyfer rheolaethau swyddogol mewn perthynas â holl gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid o fewn cwmpas Rheoliad 854/2004
Erthygl 8	Llaeth amrwd a chynhyrchion llaeth
Atodiad IV	Llaeth amrwd a chynhyrchion llaeth

(Gweler hefyd Atodiad I ar fesurau gweithredu a throsiannol)

Rheoliadau Hylendid Bwyd 2006

Rheoliad 32 and Atodlen 6 (GI: Rheoliad 29 ac Atodlen 6)	Cyfyngiadau ar werthu llaeth amrwd i'w yfed gan bobl yn uniongyrchol
---	--

Gofynion a newidiwyd

- Ni ellir defnyddio llaeth amrwd unrhyw anifail unigol sy'n adweithio'n bositif i brawf tiwberciwlosis a brwselosis i'w yfed gan bobl. Gellir parhau i ddefnyddio llaeth anifeiliaid eraill y fuches cyn belled a'i fod yn cael ei drin â gwres.
- Dileu'r darpariaethau yn Rheoliadau Llaeth a Llaethdai (Cyffredinol) 1959 sy'n ymwneud â hysbysiadau trin â gwres a ddosbarthwyd i fuchesi a oedd wedi colli'u statws diglefyd neu yr oedd eu llaeth yn cynnwys rhai pathogenau.
- Dileu'r gwaharddiad ar werthu llaeth wedi'i drin â gwres yn uniongyrchol i'r defnyddiwr terfynol.
- Dileu gofynion penodol ar gyfer trin hufen iâ a hufen gyda gwres.
- Dim ond gofynion Rheoliad 852/2004 sy'n berthnasol i fwydydd sy'n cynnwys cynhyrchion sy'n deillio o blanhigion a chynhyrchion wedi'u prosesu sy'n deillio o anifeiliaid. Fodd bynnag, mae rhai cynhyrchion sy'n gynhyrchion llaeth (h.y. seiliedig ar laeth yn unig) sy'n cynnwys ychydig o ddeunydd

planhigion. Rhoddir enghreifftiau yn nogfen ganllawiau'r Comisiwn i Reoliad 853/2004 (e.e. caws sy'n cynnwys perlysiau ac iogwrt sy'n cynnwys ffrwythau.) Byddai angen cymeradwyaeth ar fusnesau sy'n cynhyrchu'r rhain gan fod caws ac iogwrt yn gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid (cynhyrchion llaeth).

- Yn yr Alban, mae'r gwaharddiad ar werthu llaeth amrwd a hufen amrwd i'w bwyta a'u hyfed gan bobl wedi'i ymestyn i gynnwys llaeth a hufen amrwd holl anifeiliaid cynhyrchu llaeth.
- Yng Nghymru, mae'r gofyniad labelu ar gyfer gwerthu llaeth amrwd i'w yfed gan bobl wedi'i ddiwygio. O ran Cymru yn unig mae Rheoliad 31 Rheoliadau Labelu Bwyd 1996 bellach yn darllen: "Nid yw'r llaeth/hufen hwn wedi'i drin â gwres ac felly gall gynnwys organebau sy'n niweidio iechyd. Mae'r Asiantaeth Safonau Bwyd yn awgrymu'n gryf na ddylai plant, menywod beichiog, pobl hŷn neu'r rhai sy'n anhwylyd neu sydd â salwch cronig ei fwyta na'i yfed". Mae'r gofyniad hwn yn berthnasol i laeth amrwd buchod godro, mamogiaid, geifr a byfflos.

10. Wyau a chynhyrchion wyau

Rheoliad 852/2004

Erthygl 4(2)	Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthygl 5	Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP
Erthygl 6	Cymeradwyo busnesau
Atodiad II	Gofynion cyffredinol ar gyfer holl weithredwyr busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Erthygl 3	Dyletswydd gyffredinol
Erthygl 4	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 5	Rhoi marc iechyd ac adnabod
Erthygl 8	Gwarantiau arbennig (lle'n berthnasol)
Atodiad I	Diffiniadau
Atodiad II	Adran I Rhoi marc adnabod
Atodiad III	Adran X

Rheoliad 854/2004

Erthygl 1	Cwmpas
Erthygl 3	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 4	Egwyddorion arbennig ar gyfer rheolaethau swyddogol mewn perthynas â holl gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid o fewn cwmpas Rheoliad 854/2004

(Gweler hefyd Atodiad I ar fesurau gweithredu a throsiannol)

Gofynion a newidiwyd (WYAU)

- Gofynion hylendid ar gyfer wyau cragen wedi'u cynnwys dan reoliadau hylendid bwyd yn hytrach na rheoliadau marchnata wyau.
- Ar gyfer gorsafoedd pacio wyau, gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP (Erthygl 5 Rheoliad 852/2004) wedi'u dogfennu.
- Rhaid i'r rhai sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd gael hyfforddiant digonol.

Gofynion a newidiwyd (Cynhyrchion wyau)

- Gofynion yn gyffredinol yn llai rhagnodol.
- Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP (Erthygl 5 Rheoliad 852/2004) wedi'u dogfennu.
- Rhaid i'r rhai sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal a chadw gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd gael hyfforddiant digonol.
- Diffiniad newydd o "gynhyrchion wyau" – bellach yn golygu wyau neu gynnwys wyau wedi'u prosesu.
- Mae "ŵy hylif" wedi'i ddiffinio ar wahân a bellach mae'n golygu cynnwys ŵy heb ei brosesu
- Dim ond gofynion Rheoliad 852/2004 sy'n berthnasol i fwydydd sy'n cynnwys cynhyrchion sy'n deillio o blanhigion a chynhyrchion wedi'u prosesu sy'n deillio o anifeiliaid.

11. Coesau broga a malwod

Rheoliad 852/2004

Erthygl 4(2)	Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthygl 5	Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP
Erthygl 6	Cymeradwyo busnesau

Atodiad II Gofynion cyffredinol ar gyfer holl weithredwyr busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Erthygl 3 Dyletswydd gyffredinol
Erthygl 4 Cymeradwyo busnesau
Erthygl 5 Rhoi marc iechyd ac adnabod
Atodiad I Diffiniadau
Atodiad II Adran I Rhoi marc adnabod
Atodiad III Adran XI

Rheoliad 854/2004

Erthygl 1 Cwmpas
Erthygl 3 Cymeradwyo busnesau
Erthygl 4 Egwyddorion arbennig ar gyfer rheolaethau swyddogol mewn perthynas â holl gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid o fewn cwmpas Rheoliad 854/2004

12. Brasterau anifeiliaid wedi'u rendro a chriwsion

Rheoliad 852/2004

Erthygl 4(2) Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthygl 5 Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP
Erthygl 6 Cymeradwyo busnesau
Atodiad II Gofynion cyffredinol ar gyfer holl weithredwyr busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Erthygl 3 Dyletswydd gyffredinol
Erthygl 4 Cymeradwyo busnesau
Erthygl 5 Rhoi marc iechyd ac adnabod
Atodiad I Diffiniadau
Atodiad II Adran I Rhoi marc adnabod
Atodiad III Adran XII

Rheoliad 854/2004

Erthygl 1 Cwmpas

Erthygl 3 Cymeradwyo busnesau
Erthygl 4 Egwyddorion arbennig ar gyfer rheolaethau swyddogol mewn perthynas â holl gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid o fewn cwmpas Rheoliad 854/2004

Gofynion a newidiwyd

- Gofynion, yn gyffredinol, yn llai rhagnodol.
- Gofyniad am gymeradwyaeth.
- Rhoi marc adnabod ar yr holl gynnyrch.

13. Stumogau, pledrennau a pherfedd wedi'u trin

Rheoliad 852/2004

Erthygl 4(2)	Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthygl 5	Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP
Erthygl 6	Cymeradwyo busnesau
Atodiad II	Gofynion cyffredinol ar gyfer holl weithredwyr busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Erthygl 3	Dyletswydd gyffredinol
Erthygl 4	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 5	Rhoi marc iechyd ac adnabod
Atodiad I	Diffiniadau
Atodiad II	Adran I Rhoi marc adnabod
Atodiad III	Adran XIII

Rheoliad 854/2004

Erthygl 1	Cwmpas
Erthygl 3	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 4	Egwyddorion arbennig ar gyfer rheolaethau swyddogol mewn perthynas â holl gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid o fewn cwmpas Rheoliad 854/2004

Gofynion a newidiwyd

- Gofynion, yn gyffredinol, yn llai rhagnodol.
- Gofyniad am gymeradwyaeth.
- Rhoi marc adnabod ar yr holl gynnyrch.

14. Gelatin

Rheoliad 852/2004

Erthygl 4(2)	Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthygl 5	Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP
Erthygl 6	Cymeradwyo busnesau

Atodiad II Gofynion cyffredinol ar gyfer holl weithredwyr
busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Erthygl 3	Dyletswydd gyffredinol
Erthygl 4	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 5	Rhoi marc ieched ac adnabod
Atodiad I	Diffiniadau
Atodiad II	Adran I Rhoi marc adnabod
Atodiad III	Adran XIV

Rheoliad 854/2004

Erthygl 1	Cwmpas
Erthygl 3	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 4	Egwyddorion arbennig ar gyfer rheolaethau swyddogol mewn perthynas â holl gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid o fewn cwmpas Rheoliad 854/2004

(Gweler hefyd Atodiad I ar fesurau gweithredu a throsiannol)

Gofynion a newidiwyd

- Gofynion, yn gyffredinol, yn llai rhagweithiol.
- Gofyniad am gymeradwyaeth.
- Yn yr Alban, dileu gofynion rheoli tymheredd penodol.

15. Collagen

Rheoliad 852/2004

Erthygl 4(2)	Cydymffurfio â gofynion hylendid
Erthygl 5	Gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd sy'n seiliedig ar egwyddorion HACCP
Erthygl 6	Cymeradwyo busnesau
Atodiad II	Gofynion cyffredinol ar gyfer holl weithredwyr busnesau bwyd

Rheoliad 853/2004

Erthygl 3	Dyletswydd gyffredinol
Erthygl 4	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 5	Rhoi marc ieched ac adnabod
Atodiad I	Diffiniadau
Atodiad II	Adran I Rhoi marc adnabod
Atodiad III	Adran XV

Rheoliad 854/2004

Erthygl 1	Cwmpas
Erthygl 3	Cymeradwyo busnesau
Erthygl 4	Egwyddorion arbennig ar gyfer rheolaethau swyddogol mewn perthynas â holl gynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid o fewn cwmpas Rheoliad 854/2004

Gofynion a newidiwyd

- Gofynion, yn gyffredinol, yn llai rhagweithiol.
- Gofyniad am gymeradwyaeth.

DEHONGLIAD YR ASB O'R TERMAU A DDEFNYDDIWD YN
RHEOLIADAU'R UE

Cyflenwi symiau bach o gynhyrchion sylfaenol (gan gynnwys anifeiliaid hela gwyllt) yn uniongyrchol i'r defnyddiwr terfynol neu sefydliad manwerthu lleol.

(Erthygl 1(2)(c) Rheoliad 852/2004 ac Erthygl 1(3)(c) Rheoliad 853/2004)

1. Bydd dehongliad ystyrion o'r hyn a olygir wrth swm bach o wahanol gynhyrchion sylfaenol yn amrywio'n helaeth o un cynnyrch i'r llall. Cynigir y dehongliadau canlynol ar gyfer mathau arbennig o gynnyrch sylfaenol.
 - Ar gyfer anifeiliaid hela gwyllt, swm bach sydd wedi'i bennu ar hyn o bryd sef dan 10,000 o anifeiliaid hela gwyllt bach a dan 300 o anifeiliaid hela gwyllt mawr y flwyddyn. Mae'r dehongliad o "lleol" yr un fath ag ar gyfer "lleoledig", gweler paragraff 4 isod.
 - Yn yr Alban, mae'r gwaharddiad ar werthu llaeth amrwd a hufen amrwd i'w bwyta a'u hyfed yn uniongyrchol gan bobl wedi'i ymestyn i gynnwys llaeth a hufen amrwd unrhyw anifeiliaid cynhyrchu llaeth.
 - O ran symiau bach o gynhyrchion pysgodfeydd sylfaenol a molysgiaid dwygragennog byw (LBM) awgrymir y bydd yn briodol parhau i ddilyn patrwm yr hen ddeddfwriaeth. Byddai hyn yn golygu y byddai 'symiau bach' yn cael eu dehongli fel hyd at 25 tonnell o bysgod a/neu LBM gyda'i gilydd mewn unrhyw flwyddyn galendr.
 - Lle mae'r cyfanswm dan sylw yn cynnwys mwy nag un rhywogaeth, awgrymir na ddylai uchafswm y rhywogaeth LBM unigol yn y cyfanswm fod yn fwy na:

Rhywogaeth	Uchafswm (tunelli'r flwyddyn)
Cocos	25
Wystrys	5
Sgolopiau Mawr	5
Sgolopiau Bach	10
Cregyn Gleision	20
LBM eraill	10
Gastropodau'r Môr	20

- Mae'n **bwysig** nodi mai dim ond o ardaloedd cynaeafu pysgod cregyn dynodedig Dosbarth A y gellir cael LBM a farchnatir dan yr eithriad symiau bach hwn. Y rheswm am hyn yw, mai dim ond LBM dyfroedd Dosbarth A y mae'r Rheoliadau yn **uniongyrchol** ar y farchnad.
- Mae'r diwydiant yn dal yn gyfrifol am sicrhau bod unrhyw gynhyrchion pysgodfeydd neu LBM a farchnatir yn uniongyrchol dan y trefniadau hyn yn addas i'w bwyta gan bobl, yn arbennig eu bod yn bodloni'r safonau cynnyrch terfynol a amlinellir yn y Rheoliadau.

Cyflenwi symiau bach o ddefnod neu gwingod wedi'u lladd ar y fferm yn uniongyrchol i'r defnyddiwr terfynol, neu sefydliad manwerthu lleol.

(Erthygl 1(3)(d) Rheoliad 853/2004)

2. Wrth drafod y ddeddfwriaeth gwnaethom egluro mai'r bwriad yw parhau i gymhwyso'r dull a amlinellir yn y Rheoliadau Cig Dofednod, Cig Adar Hela wedi'i Ffermio a Chig Cwningod (Hylendid ac Archwilio) (Diwygio) 1995. Felly dehonglir "symiau bach" fel **dan 10,000 o adar neu gwingod y flwyddyn wedi'u magu a'u lladd ar y fferm.** Yn ogystal dehonglwn "symiau bach" fel rhai sy'n cynnwys allbwn y cynhyrchwyr hynny sy'n aelodau cynllun gwarantu priodol ac sydd naill ai'n pluo'n sych â llaw neu'n lladd am hyd at 40 diwrnod y flwyddyn. Ystyrir hefyd bod y darpariaethau o ran marchnadoedd tymhorol (nad ydynt yn berthnasol yn yr Alban) yn cael eu cymhwyso.

Cyflenwi symiau bach o helgig gwyllt yn uniongyrchol i'r defnyddiwr terfynol, neu sefydliad manwerthu lleol.

(Erthygl 1(3)(e) Rheoliad 853/2004)

3. Y bwriad yw y bydd cyflenwi fel hyn yn destun darpariaethau cyffredinol Rheoliad 852/2004 ac na fydd unrhyw reolau mwy penodol yn cael eu cymhwyso. **Byddai'r terfyn meintiol a gymhwysir i gyflenwadau o'r fath dan 10,000 o anifeiliaid hela gwyllt bach a than 300 o anifeiliaid hela gwyllt mawr y flwyddyn.** Mae diffiniad o "lleol" yr un fath ag ar gyfer "lleoledig", gweler paragraff 4 isod.

Cyflenwadau Manwerthu i Fanwerthu

4. Yn y Rheoliadau mae'r diffiniad o 'fanwerthu' (wedi'i gymryd o'r Gyfraith Bwyd Gyffredinol (Rheoliad CE 178/2002)) yn cynnwys 'man cyfanwerthu'. Er mai bwriad Rheoliad 853/2004 yw eithrio busnesau sy'n manwerthu cynhyrchion yn deillio o anifeiliaid i'r defnyddiwr terfynol (h.y. y cyhoedd), mae'n fwriad iddo fod yn berthnasol i fusnesau sy'n cyflenwi busnesau eraill (e.e. arlwywyr, tafarnau, tai bwyta, manwerthwyr eraill). Fodd bynnag, mae eithriad yn berthnasol pan fo'r gweithrediadau yn cynnwys storio yn unig (ac eithrio ar gyfer storio cig y mae'r Comisiwn Ewropeaidd yn disgwyl iddo gael ei gyflawni mewn sefydliadau cymeradwy), neu gludiant, neu pan fo'r cyflenwad i sefydliadau eraill yn "weithgarwch ymylol, lleoledig a chyfyngedig" pan fydd gofynion mwy cyffredinol 852/2004 yn berthnasol.

- "ymylol"

Disgrifir 'ymylol' yn nghroniciad 13 853/2004 fel dim ond rhan fechan o fusnes y sefydliad. Hefyd, mae Canllawiau'r Comisiwn Ewropeaidd (gweler Atodiad B) yn darparu y gellir dehongli "ymylol" hefyd fel ychydig bach o fwyd sy'n deillio o anifeiliaid mewn termau absoliwt.

Felly, rydym yn dehongli:

(i) bod "rhan fechan o fusnes sefydliad" yn golygu **"hyd at chwarter y busnes o ran bwyd"** ; a

(ii) bod "ychydig bach o fwyd yn deillio o anifeiliaid" yn golygu, mewn perthynas â chig (ffres neu wedi'i brosesu, ac eithrio anifeiliaid hela gwyllt a helgig gwyllt) **hyd at ddwy dunnell yr wythnos**, ar yr amod bod gan y sefydliad elfen fanwerthu ddilys i'r gwaith o gyflenwi'r defnyddiwr terfynol â rhan o'r cig a gynhrychir ganddo.

Os yw un o'r ddau'n berthnasol, ac eithrio mewn perthynas ag anifeiliaid hela gwyllt a helgig gwyllt, pan mai dim ond (i) sy'n berthnasol, caiff y busnes ei eithrio o ofynion Rheoliad 853/2004.

- "Lleol" / "lleoledig"

Disgrifir 'lleoledig' yng nghroniciad 13 853/2004 fel yng nghyffiniau agos y sefydliad cyflenwi. **Penderfynwyd bod "lleol" a "lleoledig" i'w dehongli fel 'gwerthiannau o fewn sir y sefydliad cyflenwi yn ogystal â'r mwyaf o naill ai'r sir neu'r siroedd cyfagos neu 30 milltir/50 cilomedr o ffin sir y sefydliad cyflenwi'**. Dehonglir "sir" yma i olygu siroedd metropolitaidd neu an-fetropolitaidd Cymru a Lloegr fel y'u diffinnir yn Neddf Llywodraeth Leol 1972 a'r Ddeddf Llywodraeth Llundain 1963¹⁴ (e.e. Llundain Fwyaf, Gogledd Swydd Efrog, Swydd Gaerlŷr, Powys), awdurdod lleol yn yr Alban, neu sir weinyddol yng Ngogledd Iwerddon (e.e. Swydd Fermanagh). Mae hyn yn caniatáu ar gyfer yr anghydbwysedd rhwng awdurdodau trefol sy'n agos at ei gilydd a phoblogaethau ynysig sydd ymhell oddi wrth ei gilydd, yn ogystal â'r rheini ar y ffiniau neu sy'n ffinio â'r môr.

- "cyfyngedig"

Disgrifir 'cyfyngedig' yng nghroniciad 13 853/2004 fel rhywbeth sy'n ymwneud â rhai mathau o gynhyrchion neu sefydliadau yn unig a all fod wedi'u heithrio dan eithriad 'fanwerthu' i 'fanwerthu' yn 853/2004. Roedd cael rhestr o sefydliadau a chynhyrchion i'w weld yn fiwrocraataidd ac yn rhwystr posib i fasnachu ac mae yna ofynion cyfreithiol eraill ar gyfer olrhain cynhyrchion bwyd. Yn y sector cig, mewn perthynas ag anifeiliaid

¹⁴ Ond bydd Ynysodd Sili a siroedd cyfunol Morgannwg Ganol, De Morgannwg a Gorllewin Morgannwg yn cael eu hystyried fel un sir yr un. Ar gyfer rhai awdurdodau mwy yn yr Alban efallai yr ystyrir bod terfyn penodol yn fwy priodol.

hela gwyllt a helgig gwyllt, mae cyflenwi'n yn amodol ar archwiliad o'r anifeiliaid hela gan unigolyn wedi'i hyfforddi, Ar gyfer anifeiliaid hela mawr, raid bod ganddynt ddatganiad yn dweud na welwyd unrhyw abnormaledd naill ai cyn neu ar ôl eu saethu. O ran cig arall, mae'r cyfyngiadau yn ymwneud â chyfanswm y cig a gyflenwir a/neu'r gofyniad am elfen fanwerthu ddilys i'r gwaith (gweler y dehongliad o "ymylol" uchod).

MESURAU GWEITHREDU a THROSIANNOL

1. Rheoliad Comisiwn (CE) 1688/2005 yn gweithredu Rheoliad (CE) 853/2004 Senedd a Chyngor Ewrop o ran gwarantau arbennig yn ymwneud â salmonela ar gyfer llwythi o rai cigoedd ac wyau i'r Ffindir a Sweden]

Mae'r Rheoliad hwn yn nodi'r gofynion ychwanegol y mae'n rhaid i fusnesau bwyd gydymffurfio â hwy er mwyn anfon llwythi o rai cigoedd ac wyau i'r Ffindir a Sweden.

2. Rheoliad Comisiwn (CE) 2073/2005 ar feini prawf microbiolegol ar gyfer bwydydd

Mae'r Rheoliad hwn yn sefydlu'r meini prawf microbiolegol y mae'n rhaid i fusnesau bwyd gydymffurfio â hwy fel y darperir gan **Erthygl 4(3) a 4(4) Rheoliad 852/2004**. Cynhyrchwyd canllawiau ar wahân (gweler Atodiad B am fanylion).

3. Rheoliad Comisiwn (CE) 2074/2005 yn amlinellu mesurau ar gyfer rhai cynhyrchion dan Reoliad (CE) 853/2004, ar gyfer trefnu rheolaethau swyddogol dan Reoliadau (CE) 854/2004 ac 882/2004, sy'n rhanddiddymu Rheoliad (CE) 852/2004 ac yn diwygio Rheoliadau (CE) 853/2004 ac 854/2004

Mae'r Rheoliad hwn yn sefydlu nifer o ddarpariaethau mwy manwl sy'n rhaid cydymffurfio â hwy a hefyd yn diwygio 853/2004 ac 854/2004. Disgrifir y darpariaethau a all fod yn berthnasol i weithredwyr busnes bwyd isod.

- Mae **Erthygl 1 ac Atodiad I** yn nodi gofynion mwy manwl ar gyfer gwybodaeth cadwyn fwyd;
- Mae **Erthygl 2 ac Atodiad II** yn amlinellu rheolau manwl yn ymwneud ag archwiliadau gweledol i ganfod parasitiaid mewn cynhyrchion pysgodfeydd;
- Mae **Erthygl 3 ac Atodiad III** yn amlinellu dulliau profi cydnabyddedig ar gyfer canfod biodocsinau morol; ac
- Mae **Erthygl 4 ac Atodiad IV** yn amlinellu cynnwys calsiwm cig a wahanwyd yn fecanyddol.

Dyma'r effaith y mae'r diwygiadau yn eu cael:

- caniatáu cynhyrchu traed gwartheg, geifr a defaid heb eu blingo (Atodiad VII (2)(a));
- gwahardd cig rhag cael ei osod ar y farchnad fel cig ffres cig dofednod wedi'i drin yn benodol i'w helpu i ddal dŵr. Mae cig dofednod wedi'i drin fel hyn yn baratoadau a gellir ei roi ar y farchnad fel cig o'r fath. Gellir defnyddio'r paratoadau hefyd i gynhyrchu cynhyrchion wedi'u prosesu (Atodiad VII(2)(b));
- amlinellu gofynion ychwanegol i'w cymhwyso pan roddir rhai cynhyrchion pysgodfeydd ar y farchnad (Atodiad VII(2)(c));
- cysoni'r dull o awdurdodi dipiau neu chwistrellau tethau a sefydlu gofynion mwy manwl ar gyfer triniaethau gwres a ddefnyddir gyda chynhyrchion llaeth (Atodiad VII(2)(d));
- egluro rhai darpariaethau mewn perthynas â chynhyrchion wyau ac wyau hylif (Atodiad VII(2)(e)); a
- chynnal y gofyniad i labelu gelatin i'w fwyta gan bobl (Atodiad VII(2)(f)).

4. Rheoliad Comisiwn (CE) 2075/2005 yn amlinellu rheolau penodol ar reolaethau swyddogol ar gyfer *Trichinella* mewn cig

Mae hyn yn ymwneud yn bennaf â dyletswyddau'r awdurdod cymwys. Mae canllawiau pellach ar gael yn y Llawlyfr Rheolaethau Swyddogol sydd ar:

www.food.gov.uk/enforcement/meathyg/mhservice/

5. Rheoliad Comisiwn (CE) Rhif 2076/2005 yn amlinellu trefniadau trosiannol ar gyfer gweithredu Rheoliadau (CE) 853/2004, (CE) 854/2004 ac 882/2004 Senedd a Chyngor Ewrop a diwygio Rheoliadau (CE) 853/2004 ac 854/2004

Mae'r Rheoliad hwn yn sefydlu cyfnod pontio (tan 31 Rhagfyr 2009 gan mwyaf, ac eithrio lle nodir fel arall) lle gellir cymhwyso'r trefniadau a amlinellir yn y Rheoliad ar gyfer busnesau bwyd sy'n cynhyrchu cynhyrchion sy'n deillio o anifeiliaid. Dyma effaith y Rheoliad:

- caniatáu i fwyd sy'n deillio o anifeiliaid a gynhyrchwyd cyn 1 Ionawr 2006 sydd â marc ieched yn unol â'r gofynion adeg ei gynhyrchu gael ei roi ar y farchnad ar ôl 1 Ionawr 2006 (Erthygl 2);
- ar yr amod bod cyflenwi'n uniongyrchol symiau bach o gig dofednod neu lagomorffiaid wedi'u lladd ar y fferm i'r defnyddiwr terfynol neu fusnesau manwerthu lleol sy'n cyflenwi cig o'r fath i'r defnyddiwr

terfynol yn dod o dan ddeddfwriaeth genedlaethol (h.y. peidio â chyfyngu hyn i gyflenwi uniongyrchol fel cig ffres) (Erthygl 3);

- caniatáu busnesau nad oedd angen cymeradwyaeth cyn hyn i fasnachu'n rhyng-gymunedol i barhau i roi cynhyrchion ar y farchnad genedlaethol gyda marc cenedlaethol, tan eu bod wedi'u cymeradwyo i ddefnyddio'r marc adnabod newydd gan yr awdurdod cymwys (Erthygl 4);
- caniatáu busnesau bwyd i ddefnyddio stoc o ddeunydd lapio, pacio a labeli wedi'i argraffu ymlaen llaw a brynwyd cyn 1 Ionawr 2006, tan 31 Rhagfyr 2007 (Erthygl 5);
- caniatáu defnyddio offer marcio cyfredol hyd nes y bydd offer arall ar gael neu tan ddiwedd y cyfnod pontio (Erthygl 6);
- darparu ar gyfer cyflwyno gofynion ar gyfer gwybodaeth cadwyn fwyd gam wrth gam, ac eithrio ar gyfer y sector dofednod lle mae'r trefniadau'n dod i rym yn syth (Erthygl 8);
- caniatáu i'r dystysgrif ynglŷn â'r archwiliad ante mortem ar gyfer rhai anifeiliaid hela wedi'u ffermio i gael ei llofnodi gan y gwasanaeth milfeddygol (Erthygl 9);
- cynnal (tan iddynt gael eu disodli gan ofynion eraill) meini prawf cyfansoddiad a gofynion labelu briwrig a sefydlwyd gan Gyfarwyddeb 94/65/EC (Erthygl 10);
- egluro'r gofynion ar gyfer defnyddio dŵr glân mewn perthynas â chynhyrchion pysgodfeydd (Erthygl 11);
- cyfyngu'r gofyniad i ddilysu cydymffurfiaeth gyda maen prawf cyfyngu ar gyfer llaeth buchod amrwd yn union cyn prosesu (Erthygl 12); a
- chaniatáu defnyddio wyau wedi cracio ar gyfer gwneud wŷ hylif, yn ogystal â chynhyrchion wŷ (Erthygl 13).

ATODIAD J: Ffurflen Gais ar gyfer Cofrestru Busnes Bwyd

CAIS AM GOFRESTRU BUSNES BWYD

(Rheoliad 852/2004 (y CE) ar Hylendid Bwydydd Anifeiliaid, Erthygl 6(2))

Dylai gweithredwyr busnesau bwyd gwblhau'r ffurflen hon ar gyfer busnesau bwyd newydd a'i chyflwyno i'r awdurdod bwyd perthnasol 28 diwrnod cyn dechrau gweithredu'r busnes. Ar sail eu gweithgareddau, mae gofyn i rai busnesau bwyd gael eu cymeradwyo yn hytrach na'u cofrestru. Os nad ydych yn siŵr a oes unrhyw agwedd ar eich busnes bwyd yn gofyn am gymeradwyaeth, cysylltwch i gael cyngor [yr Awdurdod Bwyd].

1. **Cyfeiriad y busnes** _____
(neu gyfeiriad lle cedwir y busnes symudol) _____ **Cod Post** _____

2. **Enw'r busnes bwyd** _____ **Ffôn** _____
(enw masnachu)

3. **Enw Llawn gweithredwr y busnes bwyd** _____

4. **Cyfeiriad gweithredwr y busnes bwyd** _____
_____ **Cod post** _____

Ffôn _____ **E-bost** _____

5. **Math o fusnes bwyd** (Ticiwch BOB bocs perthnasol):

Siop fferm ☐	Bwyty/ffreutur/cegin staff ☐
Gweithgynhyrchu/prosesu bwyd ☐	Arlwyo ☐
Pacio ☐	Ysbyty/cartref preswyl/ysgol ☐
Mewnforio ☐	Gwesty/tafarn/gwesty bach ☐
Cyfanwerthwr/talu a chludo ☐	Tŷ preifat a ddefnyddir ar gyfer busnes bwyd ☐
Dosbarthu/warws ☐	Busnes symudol e.e. fan hufen iâ ☐
Manwerthwr ☐	Stondin marchnad ☐
Bwyty/caffi/bar byrbrydau ☐	Masnachwr bwyd ☐
Marchnad ☐	Tecawé ☐
Lladd tymhorol ☐	Arall (rhowch fanylion): _____

6. **Math o fusnes:**

Unig fasnachwr ☐
Partneriaeth ☐
Cwmni Cyfyngedig ☐
Arall (rhowch fanylion) ☐

(Os yn Gwmni Cyfyngedig,
llenwch 7 isod)

7. **Enw'r cwmni cyfyngedig** _____ **Rhif y cwmni** _____

Cyfeiriad Swyddfa Gofrestredig _____
_____ **Cod post** _____

8. **Nifer y cerbydau neu'r stondinau a gedwir mewn, neu a ddefnyddir gan y busnes bwyd a'u defnyddio ar gyfer paratoi, gwerthu neu gludo bwyd:**

5 neu lai 6-10 11-50 51 a mwy

9. **Cyflenwad dŵr i'r busnes bwyd:** Prif gyflenwad cyhoeddus Cyflenwad preifat

10. **Enw llawn y rheolwr (os yn wahanol i'r gweithredwr)** _____

11. **Os yw'n fusnes newydd** _____ **12. Os yw'n fusnes tymhorol** _____
Dyddiad rydych yn bwriadu agor Y cyfnod rydych yn bwriadu agor bob blwyddyn

13. **Nifer y bobl sy'n gweithio yn y busnes bwyd** 0-10 11-50 51 a mwy (**Ticiwch un bocs**)
Dylech gyfrif gweithwyr rhan-amser (25 awr yr wythnos neu lai) fel hanner

Llofnod gweithredwr y busnes bwyd _____

Dyddiad _____

Enw _____
(PRIF LYTHRENAU)

AR ÔL CYFLWYNO'R FFURFLEN HON, RHAID I WEITHREDWYR BUSNESAU BWYD HYSBYSU'R [AUDURDOD BWYD] AM UNRHYW NEWIDIADAU I'R GWEITHGAREDDAU A NODWYD UCHOD O FEWN 28 DIWRNOD I'R NEWID(IADAU).

